

సావిత్రి చరిత్రము

బ్రహ్మశ్రీమదజ్ఞాదాదిభట్ట నారాయణదాస
విరచితము.

1245
12175

Second Edition 500 copies.

Printed at K. S. Rao's, S. V. V. Press,
VIZIANAGRAM.

1920.

Registered copy Right.

PRICE 12 ANNAS.

Sno. 1245

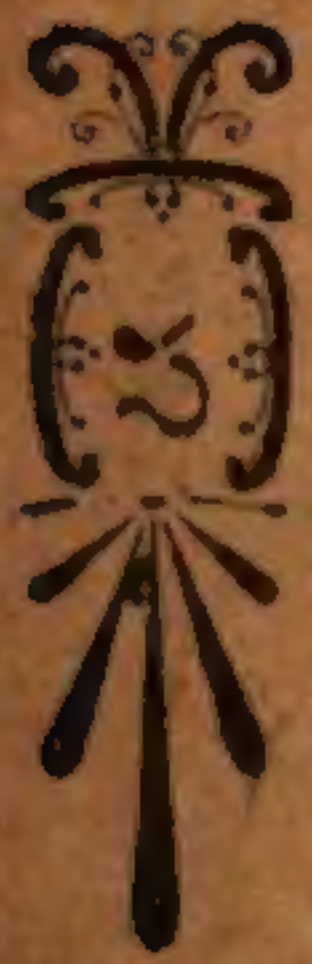
AC.no. 12175

RAO, FOREMAN.

శ్రీరస్తు.

సావిత్రి చరిత్రము

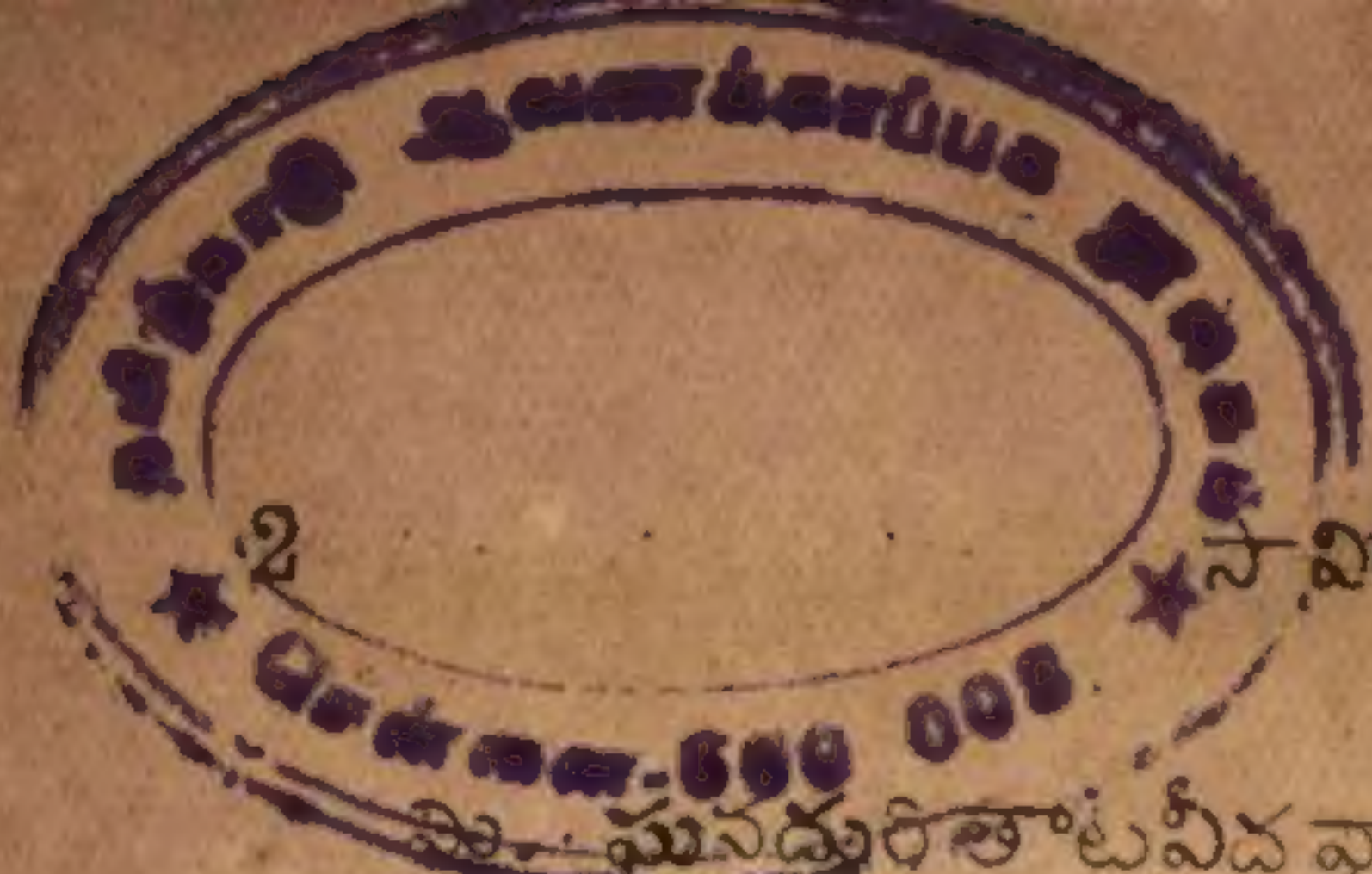
రవమంగళ మమ్ము బ్రసన్నదృష్టి
గాంచు మాతల్లి సంశ్రిత కల్పవల్లి
రక్తియు విరక్తియుం భుక్తిముక్తి నీవె
యవ్యయామృత మధురోక్తి యాదిశక్తి.

భైరవి—చతురస్రగతి.

- స. నన్ను బోవుమా యమ్మా శార్వాణి! నా
పన్న గేంద్రభూషు పట్టంపురాణి! నా
అ. కన్న తల్లినన్నం గావరాదటే!
నిన్ను వేడుకొన్న నీవాడనన్న!
మి. పన్ను గనాది క్కనరే నిన్నువినా!
కలలోనిను గన్నదినా కన్నదోయి నిన్నరేయిహా! న॥
౧. ఇప్పుడీనాకృతికి నీవేనాయిక!
కృపతోదీనిగైకొన వేవేయిక!
అపరిమితానందముతో లపసజితా!
బ్రహ్మతయ ద్రిపునిసుతా!
జపాసుమా భపాణిభైరవి! న॥

హంసధ్వని—ఆది.

- ప. కనికరముననను గనుగణపతినా!
మనవివినుము నిను వేడెదబాడెద! గ॥
అ. పసజభ వాద్యమ రవినుచరితా!
నిను నితైముగొని యాడెదనాడెద! గ॥

సా విత్రి చరిత్రము:

మొ. మనదురతాపవీద వానలవి ఘ్న నీరదప్రిచండానిల।
ప్రిణతభక్త పారిజాతగిరిజా తనయాగనరాదయా
దయామయ। క॥

౧. ఇలలోజనముల తొలి మొక్కునీదె।
జనజాసనాక్షీనతంసులకన్న।
కలనై నన్ని నుమరచు దేబెకె క్కడిదివిజ కార్యసిద్ధితలంపగ।
భలికాయుండ్రాల్చెక్కపడునుమ త్పదపద్యామృతముగ్రోలకున్న
జెలగించుమునాకావ్యందుత్తం నీకృతసకలపరమహంసధ్వని క॥

కన్నడ—మిశ్రగతి.

ప. అంబజోహారే దేవిజోహారే।
మమ్మేలుమాశార దాంబజోహారే। యం।
అ. బింబపులినోష్ఠని తంబజోహారే।
సమ్మదితభక్తక దంబజోహారే।
మి. కంబులలితగ్గినవీణా గానప్రిదావితగావ।
సమ్మధితపాపనికురుంబప్రి శస్త్రకుటిలాలకరోతంబ। యం।
౧. నిన్నువిగాడికెవరేనాతల్లి నిఖిలాశ్రితకల్పవల్లీ।
పన్నుగనాకావ్యమునీదయజల్లి ప్రిచురించుముదేవతామతల్లి
ఉన్నతకవిస్తోత్రప్రపాత్రభ వోదధిసంతారణనహితగ్రి।
యెన్నగనీదురాయంచనడ నిందగుసర్పుమేల కన్నడ। యం।

సీ. ముజ్జగంబులగలమూలరహస్యము తెరిగించుసహజకవీంద్రులార
రాలగుగందలిర్పగ మోల్లులోకమానందింపబాశుగాంధర్వలార
వాణిజ్యకృషిశిల్పబహువిధసంగర శౌకికోద్యోగకలాపులార
దయయుసత్యంబునిత్యంబుమూర్తి భవించువిధిసొప్పారుభాగవతులార
శ్రేష్ఠులారా యజస్రికర్మిషులార
మాయనంటియు నంటని మహాతులార

అఖిలజనులార యమ్మలారయ్యలార
నత్కథామృతముఁగోలి జయముగొనుడు.

జెంజోటి—త్యక్తి.

ప. సుజనులారలెండుశౌరి భజనజేసికొండు! సు

ల. నిజముతెలియరండుమీ కెజయమగునుజుండు! సు

వి. గజభిజసంసారములో- రజన్త మోగుణములవల!

నజిక్కిపరవశతనిడుము- భజించుమనకబుచ్చుముక్తి! సు॥

గ. మొరిలోకసంపదలకు- విర్రవీగనేల!

కరకందచానిపండ్ల- కరుసాచప్పల!

వెరికిగారడిసుఖమ్ము- లిరికెడమావులవలె!

జరుగల్పించుగల్పి- బుర్రసూటిజెంజోటి! సు॥

సీ. యరుపేదలకుఁ గుక్కమురికిసంతానమ్ము కోటిశునాలికి నొడ్డురికము
చేతనైనకురూపిజేరనీయదుచెల్వ యందకానికిలోసియ గుసున్న
మృష్టాన్న మారోగ్యహీనులకుండును దినగలవారికిదిండి లేదు
దాతనుముంగాళ్ళదన్నియేగెడుకల్పి కడులోభివానినిగొగలించు
ఉన్నవారున్నదనియేడ్వ నుర్విలోన
లేదనుచుగుండెదరు సిరి లేనివారు
చూడనీలోకమంతయు శోకహతము
సత్యముదయగల్గిన జనముతప్ప.

ఉ. ఎన్నగగోరనప్పు లభియించును సంపదరాతిబొమ్మకు
సన్నతపూజమాఁక్కి బెలుచం దనుగోరినరాదు లచ్చిబల్
చన్నలుమాసకమ్మకటు చావకతీరనిగూనివంపులా
గున్నదిస్వేచ్ఛలేనిబ్రతు కోజనులార యి కేటిసౌఖ్యముల్.

నానామక్రియ—తిరుపుటతాళము.

ప. భలిన్యథాయీవట్టియాశా- భంగమాసంసారంబుభ

- అ. సమునిధంబులరక్షజేసిన- దెలియదాతనువులేమగునో! భ
మి. కలహోనిమాడ్కిమనబ్రశ్మకునగ-లుగు నెల్లపనులవశములయి
యెలమిమూఢులహంకరించెద- రెట్రింతరాయభారమట్టుల
౧. బూరుగుపువ్వుచందాన- మోసబుచ్చుమనదు తెల్వి
చేరవచ్చుననిపించి- దూరమామనకుసంతుష్టి!
ఆరయజర్వితచర్వణమక- టకటయాకదంపుమనబ్రతును! భ!
కోరదగినదిలేదిబుమిగుల- ఘోరదుఃఖంబనాధనామక్రియ॥భ
సీ. శ్వాససంగతియటుసంసారమిది సౌఖ్యమామీదబహుళదుఃఖాకరం
బు! పానకామ్రాయనిబలుడప్పివలెనుభోగేచ్ఛవెన్నటికిశాంతించబోదు
ఆకాశమందునల్పటుతనపై బాంధవప్రీతిగల్గుటభ్రమకృతంబు
ఎనుముతోకంబట్టి యీతకుదిగునట్లు ధోణీపతులనమ్మి గొల్పుచుంట
అనుచురూఢిఁదెలిసి సత్యంబుదయయు
గడిమిదప్పక ధర్మాధికామములను
పరహితంబుగసల్పెడి భాగవతులు
సంతతానందపదవికి సాగుచుందు.
- చ. జగమిదియెల్లకల్లనుచు సత్యదయల్నిరసించి జాతులం
దెగడికులానుబంధనము ద్రోచిపదావివిధాన్నపానముల్
దగిలినమస్తభోగములవత్పరులై కడుదానధర్మముల్
పొగడనమాను నాస్తికులబోధలు భాగవతుల్గడింతురే.

కాంభోజి—రూపకము.

- ప. అదైత్యముకలదానిదా- శననిధుననపరుల!
అ. అద్వితీయవస్తువునక- హంకృతికలదా!
మి. చిద్విలాసుశఖలజగ- త్స్పృహసితినాశయోని!
యద్యేషులుడాదిగురుం- డాదిశక్తికింగాక! య!
౧. పరులకోరకునమ్మహా- వాక్యములనుబోధించు!

కరణిదాముచేయగా - గలరెమెట్టవేదాంతులూ॥
 ఎరుకగల్గువారమనుచు - నెరులదెగడితమతప్పల
 నగయలేరుక్రిందినల్పు - నెరుగగలదెకాంభోజ! య॥

సీ. దుష్టసహవాసదోషంబునందొల్ల నఖిలదుర్వ్యసనంబు లభ్యసించి
 మానజాలకనభిమానమునన్నిం దెపాలయ్యు మరిసిగ్గుపడకముదిరి
 పగవశులై యెల్లపాపంబుల నిరాశపడినల్పివయ సెల్లపాడుచేసి
 తమవలెదుష్టవత్కనలేనివార లశక్తులటంచు నజ్ఞానులనుచు
 మెట్టవేదాంతులౌ చెడుగొట్టులెల్ల
 వణధర్మములొల్లక వావివరుస
 లనకవిహరించి నాస్తికులగుచు నరక
 మరుగునుందురు చెనటులగురువులగుచు.

క. సూన్యతము పల్కవలెదయ
 బూనిసకలజంతువులను బోషించవలె
 శ్రీనారాయణపాద
 ధ్యానంబునజొక్కి భవముదరియించవలె.

ఖరఖరప్రియ — రూపకము.

ప. భక్తజనులతోసఖ్యము - నడిచిచునిహపరసౌఖ్యము।
 ల. పాక్తనదుష్కర్మములెడ - బాపముఖ్యము। భ
 మి. శక్తికొలదినుపకారము - సల్పుచుదీనులబెంచుచు।
 ముక్తిమార్గములగుసత్య - ముంభూతదయయుగల్గిన। భ॥
 ౧. సలితస్వీయనర్ణ - చారంబులవదలబోక।
 కల్పనైనంపరభామల - గలియగరాక।
 ములుచలసహవాసమున - వ్యులకై నంజేసికొనక।
 యిలలోసర్వసమతజరి - యిం చెడిఖర హరప్రియ। భ॥ [డు

సీ. స్వరములోనరంభాభోగమిటబహు మానముగడనయజమ్మానుడొక

దక్షణకై బకధ్యానమ్ము సల్పుచు బండ్లిన్మున్ముడై బ్రహ్మయొకడు
సకలక్రియలబృథకనములనియమించి ద భుజైతిరుగునధ్వర్యువొకడు
కడుపుఁకూర్తికై కమురుకంపునకోర్చియుక్కి రిబిక్కిరౌ

హోతయొకడు

శ్రుతులసారంబు దెలియక క్రతువులందు
బహుప్రలంబంపి సౌఖ్యమల్పంబుగొందు
రుచితమెరుగక నిదియెవిధ్యుక్తమంచు
గ్రూరకర్మలకుందయమారముకద.

[భేత

నీ. మొగినహింసాత్స్యభూతానియని శ్రుతినాదరింపకపశుమాల
యనునట్టియధమమంత్రానుసారంబుగ నలనీచకులములెల్లమ్మకొరకు
బలులిచ్చుతెరగున బండ్లితమానులై విపులమంచునువిర్రవీగి
జన్మంబునం బేదజంతువులంబంపు కటికియాజులకునుగలదెముకి

ఉపనిషత్తులుశ్రుతికాంతకూర్ధ్వభాగ
మందహింసను స్థాపించునదియెమోము
కనుడధఃకాయ మాపెకుగర్మకాండ
మూనిపశుహింసదెల్పు నపానమచట.

గీ. చెరుకుతీపియనగ జేరెయద్దానిని
వేళ్ళమోయనమలు వెడగుపగిది
వేదవాక్కులెల్లవిధులని పశుహింస
సలుపుకూళ భోగములనుగోరె.

[వాక్కు

నీ. యజ్ఞముమోక్షదాయకమగు పశుహింసవిధిచోదితమటన్న వేద
లన్నియుదానస్తియజమానుడెంతయుసాహసధైర్యవిజ్ఞానములను
మానవులనుబట్టిమరియూపములగట్టి ముక్కుసెవుల్లోరుమూసిచంపి
వపదీసియగ్నిలోపల వేర్చిల్చితాగూడనంత్యహోమంబుగాగగ్నిలోన
బడిమృదింబొందవలెనని నుడువుశ్రుతుల

జెనఁది లిప్పుడఁజ్యుంబు చేసితమకు
ప్రాములు బెల్లమని సోమమాజి పేరు
లొందమేకలగోయుచు నుందురకట.

గీ. కూర్చులైమాంసముందిను కొంటెయులు
పశుబజన్నంబులంజంప వలయుననుచు
శ్రుతులనొకకొన్ని బన్నిరి చూడదొల్లి
నుండియవివేకలటు చేయుచుండిరహహ.

మారువ — చతురస్ర.

ప. సత్యదయలబోగొట్టుమనుష్యుల-జముడూరక పోనిచ్చునా!

అ. నిత్యము ఘోరనరకమునబూని-నిఖిలబాధలం బెట్టునుగానిస॥

మి. అత్యంతకృపాసముద్రిడైనీ-లాచలమందవతరించుబుద్ధుఁడ॥

ప్రత్యహమునాస్తి ధర్మోదయా-పరయనిబోధింపవినకపోగునస॥

౧. అరయనాత్మవత్సర్వభూతాని-యఃపశ్యతినపశ్యతియని!

కరముఘోషించుభగవద్వాక్యము-కారణంబు బెడచెవి బెట్టెదరా

ధరణిలోనభూతదయ లేనియా-నరునియంచుగల్గునితరధర్మము

పరికింపవృధానీర్లేనిచెరువు-దెరువ నేలరిత్త గామారువస॥

సీ. ఉత్తములగువారలుర్విలోదలిదండిమాటలకుంజవదాటలేరు

పెద్దలబాడగాంచివినయంబుగన్నర్తురార్తులకున్దితమాచరింతు

కలనైననవ్వులకైనగల్గులువల్కరొరులనొప్పంజూచియుల్కరెపుడు

ప్రాణిహింసనుజేయరేనెపంబుననైన దమకులాచారముల్దప్పబోరు

న్యభిచరించరుకొనరు దుర్వ్యసనములను

జ్ఞానులవుదురు సోమల్లారుర్వ

మందరుబ్రతికెదరు స్వకషాజితముగ

నీశ్వరునిగోర్కమాని భజించుచుందు.

ఉ. ధాత్రినిభతఁగున్మరియ. దక్కినబంధులకు న్మహాయశః

సాత్రితగల్గజేసి యరువంకలవంశజనంబులంది హా
ముత్రసుఖంబులన్నిలిపి మోదముగాంచినపుణ్యసాధ్వినా
విత్రితలంపువచ్చె సరవిన్సుజనావళి నెన్నునామదిన్.

గీ. పున్నె పురదంశతులలోన వన్నె కెక్కి
పుడమి సావిత్రి సత్యవంతుడును విగుల
నిఖిలసాధుజనస్తవ నీయులగుట
చారిత్రతంబువల్కెద వాసిమీర.

మంజరి—జైరవి.

తొల్లిమద్ర దేశమునకువిభుడై దొడ్డన్యపతియొకడుండెన్
వెల్లడిగనశ్వసతియనునాతని పేరుజగంబుననిండెన్
ఉత్తమక్షత్రవంశజుడతం దురుశౌర్యధైర్యధనుడు
నౌత్తర్యండుమహావిభవయుతుం డఖిలన్యపులందుఘనుడు.

సీ. పేదసాదలనెల్ల వెదకివెదకితల్లి దండుగిలవలెమేటిదయనుబోచు
సవివేకమునవిధాన్యమతస్థుల నిరయభాజనులనినిందసేయ
జేజీవనమునకై సహింసయొనర్పడు సకలభూతములందుసమతబరగు
కలనై సదబ్ధిరవలుకడుమరియేక పత్నివ్రతుడుదీనబాంధవుండు
మచ్చునకునైన నేమహామహునిరాజ్య
మునను మాంసాశనులు త్రాగుబోతుజనులు
లేరొ వ్యభిచారులుంగానరావయ్యి
యశ్వపతివంటి రాజెన్నడైనగలడె.

క. అడిగిన లేదనడధికి
బుడమిన్ శరణన్న శత్రు పుంగాపాడున్
గడుమంచివా డరికిలొం
గడు వ్యసనములబడడట్టి క్షాపతిగలడె.

క. ఎంతయు విభవముగల్గియు

గాంతామణితోడ జరముకాపురమునదా
సంతోషించియు చుదకున్
సంతానములేక యతడు జాలిబడెనిటుల్ -

పసంత - చతురస్ర.

ప. కాలమువ్యర్థము - గాగడుచుచుండె

గటకటాసంతతి - గాంచనైతినా

అ. చాలబిత్తకులము - సంతసిల్లగొన

సాగుటటుముద్వం - శముగచుండున

మ. హరింగొడుకు లేనినా నైధి - మహివిగాచు నెన్నలచందమామై
నేలగొట్టుబుకునాకింకనే - నిహపరంబులకుమార్ మెలినా॥

౧. కొడుకులుకూతులుగోడంపిల్లరు - గమనింపినిండుగలధన్యులు

పురిమిందొల్లిటిపుట్టుచందపుడు - పడదడిచేసిపడపమెట్టిదో

యెకతెగనియూచింతనొకంబు - నిల్లాలి కమ్మ - మగదాశివశివ

కడకులుగురిలోననవ్వులాయె - కాపు లేనిమామూనననసంతకా

నీ. కొడుకులెందరబుచు గొత్త చారెనరై ననమగ నేనేమరనుడుపువాడ

సెడుగులు పెండ్లిండ్లుబుడులకొనరించు చుట్టాలనే నెట్లు చూడగలను

సాలంకృతముగగన్యాదానముండేసి యీమేనుదిరియింపనోమనైతి

నాకుగల్గినపద్యనారాజ్యమంతయు నెవ్వనికననప్పగించగలను

కడుపుఫలియింపకుంకిన కారణమున

సంతయున్వంతచే గృశియించుచున్న

ప్రాణనాయక నేటు సమాధానపరు

నేనుబున్నామనరకంబు నెట్లుగడుతు.

మంజరి - మారువ.

అనుచు పరితించితిమకుల పాప - మొససావిల్లి హుచ్చి

యనశశిచిగురు పైతప మొన ర్చె - చలలశ్రీచులకునోర్చి

అంతగొన్నాళ్ళకతనిమోలబ్ర-త్యక్షమయ్యెనొకకాత్ర
వింతగాగభక్తులపాలికల్ప-చృక్షమైనసావిత్రి.

సీ. చేమంతిపూవుగళితాంశుగీలించియొప్పుగగనంబుకొప్పువెట్టి
తారలన్నత్యాలచేరుచుక్కనమర్చినుదిట్టిపైసూర్యుడన్వెట్టిబిడ్డి
చందోయిగామేకమందరములజేర్చి జలధితరంగముల్వలులజేసి
రోమానళిన్వనస్తోమంబుగావించి ఘనజఘనముభూమిగానొనర్చి
తనయథఃకాయ మఖిలసాతాశమగుచు
నశ్వసతిజ్ఞానదృష్టియందెవతరించె
విశ్వరూపంబుతోడుత వేదమాత
పాలితాశ్రితవగ్గ సువర్ణదుగ్గ.

క. అంతటనశ్వసతియు మే
నంతగగుర్పొనుమగ బ్రమ దాశులొదవగా
సంతోషాద్భుతభయముల
నెంతయుజగదీశ్వరి న్నుతించె నిటునలెన్.

కేదారగౌళ — చతురస్ర.

ప. ఇంతభక్తవాత్సల్యమునీకే-యెంతయుదగునమ్మాజగదీశ్వరి! యి
ల. సంతోషించితి నేటికినాదగ్గ-జన్మముదరియించెనాహాయమ్మ! ఇ||
మి. ఎంతటివారైననీదుమహిమగ-సింతయుదెలియగలరెయాదిశక్తి
యింతకునీదయ లేకనిన్నుగన-నెవరితర మెత్తితిప్పునుందరి||
మసనిధపమగరితారితకిటర్పులు! నిసరిమరిమపనిత ర్మొంతధిమిగధి
సరిమరీర్పులుత ర్మొంపనిధమ! తకదధిగిణతతదధిగిణతదధిగిణత||ఇం
౧. ఇలలోనినుగాంచునతనికిం-గలలోనైనగలదెయఘము ని
టలలోచనీభవమోచనీ-భలీయధరజితబింబజగదంబ|
కలుషహరిణీశోకతారిణీ-కాళీచంచరీకచిరురాళి|
పొలుపుగనా ప్రేమదీగునటునిన్-బొగడగలనెక్రీకేదారగౌళ||

నిధాపనిధపాధమ పమాగరి-త యేంకిటత యేంకిణాంతకందరి
పనిసరిమామామగరిస-పాపాపమగరి సాపాసనిధప తళంగు తక
దధిగిణతోం-తళంగుతకదధిగిణతోం-తళంగుతకదధిగిణతోం॥

సీ. కంటికి రెప్పట్టుకడుజాగరూకతం బిల్లలగనిపెంచుతల్లివీవు
అన్నదమ్మలగనిపెన్నిధులనీకూర్చి లెక్కించునక్క చెల్లెంపూనీవు
నాయమ్మనాయయ్యనాకన్న వారనిగొబ్బున ప్రేమించుకూతువీవు
ప్రాణంబులన్నియుభతకర్పించియిల్ల ర్యాదకాపాడుభార్యవీవు

కార్యహేతువువీవు జగమ్మనీవు
నీవెయ్యతయు నెద్దియుంగావునీవు
నీదుతత్వంబుడెలిసి వణింపదరమె
యాశ్రితజనాతి భర్త మాయమ్మదుర్గ.

కేదార—రూపకము.

ప. నిన్నువినాదిక్కెవరే- నిజలలోకజననీ! ని
అ. కన్నకరువుదీరగనిను- గంటినెంతధన్యుడనో! ని
మి. ఎన్నగహరిహరాదిసుర- లీవాడించెడిబొమ్మలు
నన్నునీదుదాసునిగన- నాగతముంగాపాడుము! ని॥
పప్పమగమ్మగరిగరిస! రిసనిన్నిపసా నినిసాసరిగమ!
సరిగమగరిసని పనిసరిగమగరి నిసరిగమగరిస పనిరిసగరిసని!
తద్దదిగిణత తద్దధిగిణత తద్దధిగిణత॥ పైకాలము.

౧. నీదయగల్గినవారికి- లేదసాధ్యమెందైన!
నాదిశక్తి నీభక్తుడె- యన్యయానందమందు!
నాదైనమునాతల్లియు- న సర్వమునీవేని॥
మోదముతోబూజించెద- బొగడెదశివ కేదారము! ని॥
(పైకాలము) సపపామగమగ రిమమాగరిగరి సగగారిసరిస!
నిరిరీసనిసని పససానిపనిప నిసీపససానిరిరీసగరిమగారి!

నాస్తినిగప సన్నిగపమ దాదపమగ సాప్పమగత
తాకిటతక తరికిటతక తోందధిగిత॥ ని॥

దండకము.

జయజయజయదంబ నీలాలక ప్తమోలంబ దంతచ్చదస్సారబిం
బా కచ త్తెకతోచ్చన్నతంబా సదాప్రమసర్వామరోదామరక్షకదం
బా స్వభక్తానలంబా సమన్విత్రమున్ నేయనేనెంతవాడక భవాం
భోధాత్మగ్నుపికా మూడులోకింబులన్న వె తల్లి భవన్మాయ చేస్వన్న
మండల్ల చిత్తంబులకె లేని విశ్వంబునస్వంబుగాదోచునో యట్టుల
న్వెండియున్నచో బుట్టెట్లుబుట్టుచున్నట్లున న్నాశముంబెందునో
చూడ నీయం దమాతీరుగా నీకగజ్జాలముబుట్టిగట్టున మరిన్నామ
రూపంబునన్దేనిముంబొంది నానామూకారతక బొల్పుచున్నట్లునో
దేవి యీజంగమ మనదెద్దోభావంబుగా విశ్వరూపంబునన్నీకు నీ
వేవిలాసంబునక వోచినట్లుండియున్ నిత్యభూమస్థితక సచ్చిదానంద
తత్వంబుతోచున్న నీయమ్మతాస్యస్రీధాంబు నూహింప నెంతేసినా
రైననుంజాలరోయమ్మ నేనెంతవాడవలంపంగ నీభక్తుతానారీవేసను
ప్రస్రవంచంబుగావోచుచున్నావు నాశ్లీనాత్మండిరాస్వభంధుస్వ
రూపంబు నాలోకమున్నామ దేహంబు నాజీవమున్న వె నీకన్నవేరు
న్నదే నిన్ను నేనెంతవహించిన న్నామ మేమంబుకానిం తయుం పరదే
వేమిసేతున్న హాదేవి నీలోపనంజేన్చుకో దేవులుకోసన్నానీదాసునిం గా
ద్వారన్ వేదమాతా నమస్తేనమస్తేనమః॥

చ. అనివినుతించునశ్వపతికంబ ముదంబుననోయిచచ్చి నీ
యచఘోషంబు మెచ్చితి మహిళముచందనియించు నీకు నీ
న్ననియొకకూతు రాపెనలనం దెరియింల్లిరువంకవారలె
దున జయమిబ్బునీకనుచు మగ్గతికోహితయ య్యెనయ్యెనన్.

మంజుగతి—జెంజోటి.

అంబదయనందచుశ్వపతియు గా-హాస్థ్యమునంబుననొప్పెకా

కమ్మగగొన్నాళ్లు బెరుగినాతని-యిల్లులున్నెల్లడెక్కా!
చుట్టపక్కములుసంతసపడనా-సుడితిగర్భమునలింగెడ!
నెట్టిసమంచిముహుర్తమందునా-నెలతకూతురింగంచె॥

గీ. తల్లిదండ్రులమోద మెంతయునుపోచ్చ
బిల్లనానాటహాయిగ బెరుగుచుండె
పుడమిసావిత్రివరమున బుట్టెగాన
వెలదీసావిత్రియనుషేర బిల్వబడియె.

కీరవాణి—రూపకము.

ప. దానివయసుచక్కదనము- దరనూనణికంఠగనల! దా!

అ. చాసలలోమామద్దుల- సావిత్రిసాక్షిగలర! దా!

మి. మేనిచాయముంగురులు- స్త్రీల్ని బంగారునిరులు!

కౌ నెప్పచిన్నదికెడు-కందోయిపెద్దచేరడు! దా!

౧. కమ్మతేనెబావియ-క్కావిమోవిరీవి!

బమ్మానయ్యారయోర-చూపునురుకటారి!

ఇమ్మొయినానాచాలు-నెందుకగోలోవిధాలు!

సమ్మనలయు దిగ్గిపురసుం-దిరియెయక్కిరవాణి! దా॥

సీ. అఖిలకలాప్రౌఢసండియసుంతయుం గర్వంబుడలియనికమలగంధి

దగి దేకమోహనసౌందర్యనియయ్యనద్దముచూడనిముద్దరాలు

ఒగిరాజకూటురయ్యనుధృత్యులన్నిరసమునెయనిశుద్ధసత్వమూర్తి

అతిసుకుమారాంగియయ్యనాచులజేరి పసిబూనిరక్షించు నెనరుకుప్ప

దానమున వేల్పుటావు సత్యమ్మపోవు

మెరుగుమరుదంతి కల్కులమేలుబంతి

శీలపుంగొట్టు శిలులకు జెంపపెట్టు

ఎలమిసావిత్రి కెనగలదేధరత్ని.

మంజుగతి — భైరవి.

పొలతికిడ్గునరున్దై యశ్వపతి-భూవిభుబక్తిపంప
గులరూపవయశ్శీలములనాపె-కున్సరి లేరుదలంప
తమపటములనంపించు చెందరో-ధరణిపభులుతలడిల్లన్
సమాధానపడకాపెతఁడియీ-జాలకుం డెతనపిల్లన్
అంతదనకుసనుకూలపతియెట్టు-లబ్బుచనుచుసావిత్రి

. చింతించుచు కలగాంచెనిటాసు-స్నిగ్ధగాత్రీయొక రాత్రీ || [యాడ
నీ. విరుసునీలంపుటుంగరములనలెను ముంగురులు పెన్నొ సట్టిపైగునిసి
ఆలచిప్పలబోలువారుకన్నుంగనకొనల వెంబడిమంచి నెనరుజింద
ముప్పరిగొన్న మేల్పుత్తడిమూపురబలితంపుగండ్రిగొడ్డలివెలుంగ
మోముచిందురునందు మొల్కమీసలుకప్ప చిరునవ్వువెన్నెలచెలగు
చుండ. తల్లిదంశ్రులు ముసలిముద్దులుగలిగిన
నెత్తలనోయ్యగంపను నేలడించి
జలకమాడించి తీయపండులనుజలువ
నీడదినిపించు నొకరాచకోడెకానీ.

ఉ. కాంచినయట్టులెంతయును గారవ మొప్పగబ్రాణనాయకీ
మంచిమరందపానమిడి మామకునత్తకుద్వపి చేసిక
ల్పించుముపూలపాన్పు మరీవీచు ముచల్లనిగాలి నీనుగా
విం చెదబాదసేవయను చిఁపుగనాతడు పల్కినట్టులున్.

క. తానుంగూడ నతనిదన
ప్రాణేశ్వరుగాదలంచి భయభక్తులతో
బూనితదంజ్ఞసలుపుచా
లోనిద్దురమేలుకాంచి లోలేక్షణయున్.

గీ. తనకుగలలోన నాధుడై తారసిల్లు
నతనిరూపంబుపలుమరు నచ్చుపడగ

చిత్తమందునదలపోసి కొత్తవలపు
తత్తరంబునజిగురింప దలచెనిట్లు.

నాటకురంజి—రూపకము.

ప. ఔనునీవేనానాధుడ-వైతివెంతనండి! ఔ!

అ. కాననముననాకలలో-గన్న పెన్నిధానమా! ఔ!

మి. నీనగుమోముపసందు-నిక్కపుచందురుడందు!

నీనిడువాలుకందోయి-నెనరుజిందుమాబాషోయి! ఔ!

౧. అందమైననీదుమోవి-యందగలనకో!

కందోయికరువుదీరనిం-గందు నెష్టాకో!

సందిటనిన్నిగియించి-సరసమాలాడదలంచి!

యందెవ తెయుండెగొంజి-క్రిందీనాటకురంజి! ఔ॥

సీ. నీదగుపితృభక్తి నీదుధర్మాసక్తి నీసత్యమధురోక్తి నీకుదగును

నీవాలుకందోయినీపంచమస్థాయినీచిరునగుహోయినీకుదగును

నీసింహమధ్యమునీజ్ఞానవిభవమ్మనీదుబాహుబలమ్మనీకుదగును

నీపెన్నుదిటియొప్పునీయురమ్మనవిప్పునీదునొక్కులతోప్పునీకుదగును

చక్కదనము బరాకామసద్గుణములు

నలువనీయందునెపరి పూణముగజేసె

భళిరనీనంటి యుతమభతగల్లు

రమణియేజుమ్మ త్రోకోక్యరాద్యలక్ష్మి.

ఉ. ఎందుకునిన్నువంటి జగదేకమనోహరమూర్తి-నాకలన్

బొందుగదోచినాదు మనమున్వడిదొంగిలిపోయెనక్కటా

యెందుకు తెల్వివచ్చె నినున్లొకకన్గవవిందుగాగ గన్

గొందు ననంగుడేయుపువుగోలల కింతటివాడియున్నదా.

గీ. అంతసర్వకలావేత్రిమాట దాను

గలనుగాంచిన యాయందకానిజిత్ర

పటమునకా వ్రాసినావిత్రీ: బ్రాగుమీర
తనదుచెలిక తైత్తోడ నిట్లనుచుబలికె.

ఆనందశరవి—తిరుపుట.

ప. ఇతడెవ్వడోకాని-యింతినిన్ననాకలలో!
నేగుదెంచినవీరుడే-మారాకారుడే! యి॥

అ. అతివరోనన్దనయి ల్లాల్లిభావించుద!
యాన్త్రోకోమలచిత్తుడే-భీరోబాత్తుడే! యి॥

మి. అతిశృంగులదలిదండుబ్రసీ-యందకాడకటజాత్యంధు!
సంతముఘోరారణ్యములో-సంరక్షించెడిమహానుభావుగాడి॥

౧. ప్రాణనాయకీ చేరమ్మనిననుబలిచి వలసినందిట గుచ్చెనే
ముద్దులిచ్చెనే! ఏనుబులకరించియేమిరియుండగ-నెంతోవిఠ
కుడాసెనే యేమోసేసెనే! నీనిజూడకున్ననాయుసురు- పీసమైనవికని
ల్పబోదు! తానేమితలచెనోమత్కుల-డైనతమగునానందభరవి॥యి॥

నీ. మొకరితుమ్మెనలనాగ్నోసినయట్టులు ముంగురున్నాసటిపైమును
లూర! తెలివమ్మిదేకులదెగడునాల్లంవోయినెమ్మియనోరుపునెనగుదె
లుప! పలుచాలుమెట్లెమ్మెగులుచివుర్వాతెరకాజ్ఞాంపముబవిరగడ్డెమచు
ర! కుంచపుమొసలటుగొప్పమెకయుబెద్ద పలుపునలెకొమ్ముతనకు
చుండ! భరమంగాశ్శదాటుచేతులునుమిరియు

నదుముపిడికిటనిముడు కుందనపుచాయ

రెనుడలుతిన్నని యేరాసియొప్పుపొడిపు!

ఆడదేమితనికి మగవాడెవలచు.

నీ. కందున్నపున్నపునందుకుగానంకిమో వీనిమోమునకుపనుయేది
యబ్బముల్వాడునటన్ననిక్కంవోయికిగునెచ్చటనిదర్శనాతిశయము
ఏన్గుతొండమ్మలిస్సినలకలనపీని హస్తమ్ములకునున్నప్రాంతమున్నె
మరియనంగుండగుమరునికీతనితోడ సకియరోసుంజైనసమమదెట్లు

సహజసద్గుణ సౌందర్యశాలికై న
సతతదోషాధికకురూప యుతునక్తై న
చానయెందు కలంకారశాస్త్రగరిమ
యింకనీయందకాని వణింతుటెట్లు.

మ. నెలతా నిక్కముగానితండుకలడేనిక పీనిలోనాకు జెం
డిలియూవేగమె తప్పకుండనటులన్ సిద్ధింపకున్ననృగు
గలనై ననవరియింపజుమ్మ మరిదుర్గాపాదపంకేరుహ
మ్ములుజంతింపుచుభక్తి యోగమున నేమోక్షంబుసాధించెదన్

మంజరి—జెంజోటి.

కాపుననిప్పటమునాతండికి న్గన్పర్చినీపువేగ
నావిధముదెలిపియీతనివెదుకం బంపుమనఃముయెలనాగ
అనగనాపెచెలిక తైయశ్వపతి కత్తెరగున్వినిపింప
వినియచ్చెరునడిచిత్రాకృతిగని పృథివీశుడుయోచింప
అంతసర్వజ్ఞుడౌనారదముని యచటికిదైనవశమున
సంతసముననారాయణభజనము సల్పుచురావినయమున
ధరణిశ్వరుండుసాష్టాంగముగా దాపసేంద్రునికు మ్మొక్కి
కరములుమొగిచ్చియిట్లనెజిత్రము గన్పర్చిచింతజొక్కి.

సీ. అయ్యయీతనిస్వప్న మందునాకూతురు కాంచియెంతయునుమో
హించెనకట! జాత్యంధులౌన్పద్ధిజననీజనకులనుగాపాడునటఘోరకా
ననముననిమ్మహాత్ముడువీనికెనరైనసాటిగారంటసౌందర్యపరాక్రమము
ల! వీనినిదక్కొరుం బెండ్లాడననియుక్తి వయసువచ్చినకన్యపట్టుపట్టె!

ఏమిసేయును గలనిజమెట్టులౌను
ఈపుసర్వజ్ఞుడవుగద యెచట నె న
నిట్టిపుణ్యాత్ముడున్నాడె యెరుకపర్చు
మనగజరునవ్వునన్మని యనియెనిట్లు.

బేగడ—దతురశ్రీ.

ప. ఎందుకీతడుకలడు గానియల్పజీవి యెం॥

అ. సందియములేదు- సత్యవంతుడిత! డెం॥

మి. అందమునబిత్తసేవా- నందమునగనికారపు!

డెందమునభళిభళిరణ- మందితనికిసాటిలేరైన! నెం॥

౧. కారడవిసాగిగట్టపడుజోగి! పారుటాకుమీదబ్రతురుచుండు పేద!

వీరుడగున్ సొగసుననల- మారునగున్ నీసుతకెటు!

కోరదగున్ జేరిపెట్ట- జాలడు బేగడ॥ యెం॥

మ. అరయంగానృపపూజ్యదంపతులుజాత్యంధుల్నుసాశ్వాధిపుల్

సరిపుణ్యాత్ములుదైవయోగమున రాజ్యభ్రష్టులైసప్తవ

త్సరముల్నిండినసత్యవంతుడను పుత్రశ్రేష్ఠుతోగూడదు

స్తరవింధ్యాటవిలోనసింపవలసె స్వత్రుల్నియోగింపగాక.

గీ. నీదుకూతురుకలలోన నిన్నగన్న

యాతడాసత్యవంతుడే యితనికాయు

విర్వదేండ్లిప్పడందు బడెన్నిదిచనె

నింకనీయిష్టమని మునియేగెనంత.

మంజరి—నాథనామక్రియ.

నగపతియుండినకూతురుకలలో- నంగనుసత్యవ్రతుడు

పరగనిక్కముగనుంటకునద్భుత- పడియాబుధసన్నుతుడు

అంతఃపురమునలీలావతియను- నాత్మపత్నిచదివింప

వంతపైకిదోచనీకగౌరివి- వాహముచెలులునుతింప

జదువుచున్నపుత్రీరత్నమున-శ్వపతికొగిటంజేర్చి

ముదముననిట్లనెదల్కుచెక్కిళ్లు-ముద్దుగొనియాపెగూర్చి

గీ. అమ్మనీవుకలంగన్న యతడునిజము

వింధ్యకాననమందుండు వీరుడంట

నారదుడుచెప్పెనుగుణ సౌందర్యములను
సాటిలేరటయితనికి జగమునందు.

ఉ. ఈతనిసత్యవంతుడని యెల్లరునందురు తత్త్రబాలకుం
డాతతబాహువీర్యుడనయంబతి వృద్ధులదల్లిదండ్రులన్
బ్రీతినిబోచునీతడడవిన్ ఋషిమిత్రతనుండుగాని హ
యీతనికాయువింకకట యేడులురెండటయేమిసేయుదున్.

క. గావునదల్లియితనిన్
భావింపకుచిరముబ్రతుకు వరునింకొకనిన్
సేవించుమనగ నిటుల
జ్ఞావిన్మయభేదములను సావిత్రియన్.

భవప్రియ—రూపకము.

ప. మారుమనువులేదుతండ్రి- మనవంశమున! మా॥

అ. వేరెకోరదగినయట్టి- విభుడేడీయితనివిడచి! మా॥

మి. ఈరాకొమిగుడునల్ల- నేలుకొనియెవీనితోడ!

నారయకాపురమొకక్షణ- మైనంజాలదేనెయ్యెల! మా॥

౧. ఎట్టిధన్యురాలనో- యీతడుంటనిజమా!

గట్టిగనీదయగల్గన- కాలమృత్యువెల్లుచేరు!

అట్టులఘటనాఘటనస- మథతనొప్పెడదేవత!

యిట్టులనమ్మినమనలని- కేలవిడుచునభవప్రియ! మా॥

ఉ. కోరనికోర్కెగాగల నకుంతితవీర్యుడుక్షత్రియోత్తముం
డారయసూన్యతగ్గితు డహర్పితేజుడు కోటిమన్మథా
కారుడు సన్నగుడియలకారడవిన్నిజమైనయట్లు త
చ్చాగుతరాయువింక గొనసాగకతీరదు తండ్రినమ్ముమా.

గీ. కనకదుర్గయు మనపాలెగల్గెనేని

యరయసాధ్యకమాహత్మ్య మలరునేని

యితడుచిగజీవియగుచు నన్నేలగలడు
చేనుమపులేలతండి నన్వీనికిమ్ము.

మంజరి—కన్నదా.

అనవినిభరణీశ్వరుడుందనసుత యన్యునొల్లదనియెంచి
కనకదుర్గచెప్పినదెల్లనిజము కాకపోదనితలంచి
కూతురుందానుభార్యయు నేద మాతపైభరముబెట్టి
పూతయశులుబయలుదేరిరిమంచి ముహూతముంబడిగట్టి.

సీ. చెవులకుజల్లుగ జెలగికోయిలకూసెసందడి పెండ్లిబాజాలుమోసె
కన్నె వేపయుదొగర్లున్న సమర్తాడెజలి వేంద్రదాపునసంతగూడె
కమ్మమావిడితోటకాపులపని హెచ్చెబిల్ల గాలులుమురిపించిన చెప్ప
గొడుగులుజోళ్ళెండచిడిముడిజల్లా ర్చెదాటిముంజలుకడుదప్పిదీర్చె
కారడవివెల్లె బడవషికారుగల్గె
సందెలింపా యెగొగిల్గుడలిపోయె
పొద్దులేపారె మాపులుపొట్టివారె
ఆమనిమెదలుపెట్టె బల్ హాయిపుట్టె.

ఉ. అంతటసత్యవంతుడు మహాటవిలోనొకలేటపోతున
త్యంతరయంబునంజెలగి వ్యాఘ్రాఘనాస్యమునుండికాచిదా
నెంతయులేతపచ్చికలనిరికిమేపి భయంబువాపి వి
శ్రాంతియొసంగి బల్కనికరంబు మెయిందలపోసెనిట్టులన్.

అథాణా—రూపకము.

ప. ఎందుకింతకనికారము- డెందమనీకేమికార్య! మెం॥
అ. ఎందైనన్నివునాఁజ్ఞ- నెవరితరముతప్పింపగ! నె॥
మి. అందముగాభూతంబుల- కన్యోన్యంబాహారము!
సందియంబులేదిదిసహ- జంబుస్పష్టిలోనగావున! నె॥
గ. నీరునిప్పుదిగబీల్చు- నీటినగ్గితెగగాల్చు!

నారయసరిబలములైన- నవిరెండున్గలసినిల్చు
ధారుణిలోహింసయుదయ- కారణముపరస్పరంబు
నూరకుండుమేల్కీమల- కున్నదిదై నమరాణా! యెం||

సీ. ఎట్టియాకలియైనజెట్టుకాయన్ద్రొంపజెల్లవుచివురైనజిక్కలేవు
ఈగలన్బాధించియెంతయుగోర్చె తో దేనెపట్టులదీయబూనుకొనవు
దవ్వలనుండియందఃబగుపూలుగ్గనెనుచునుందువుకానికోయబోవు
తొడరినీపైవచ్చుదుష్టజంతులబంపనొప్పవునేర్పునదప్పుకొనెదు.

అత్మవలెనీసమస్తచరాచరముల
నెంచిప్రేమిండుచునీకు హింసించదగిన
వస్తువెయ్యదియింకెట్లుబ్రతుకవచ్చు
గటగటాదయకన్నను గవ్వమేది.

సీ. వెనిమిటికడముద్దుగునిసెడిగువ్వనదేలసాళునడగయెగరదన్నె
పచ్చగజివురించిబలినడొంకలకగబ్రాకిమేకపోతేలమేసె
నీటియొడ్డునదుర్బిపాటబాడెమకప్పజెట్టినిబామేలబట్టిమింగె
కొండనుధీకొనికొమ్ములవిదలించు నేన్లునుసింగమదేచంపె

ఇజ్జగంబున నన్యోన్యహింసవలన
బ్రబలుభూతంబులిది స్వభావంబుగాన
గానిప్రకృతివిలక్షణకార్యమయిన
యీశుతత్వముదయ నాకిట్లువచ్చె.

ఉ. జంగమజీవులెల్ల మరిష్ఠావరభక్షణజేసి వేడ్కలు
ప్సంగబరస్పరంబు హితముంబచరింపుచు చావులేక ని
ష్ఠంగొనిదైవభక్తులయి జ్ఞానవిభోగములన్సమానులై
రంగుగనున్నయిట్లు భలిరాసుఖయించెదనెమ్మనంబునక.

క. ఈపిచ్చితలపులేల యు

మాసతియెట్లువిజయించె మరియట్లులగున్
హాపర మేశ్వర యదేనా .
కై పిలుచుచున్న వార్కటా తలిదండ్రుల్ .

శేనా—ఏకతాళము.

ప. అయ్యోననుగన్న తల్లిదండ్రులారామీ కెంతవచ్చెన! య్యో॥
అయ్యాయనగనొక- డైనబంటులే! డ॥

అ. వెయ్యారువిధములసామంతులెల్ల-వినుతినేయ బేరొలగంబుండి॥
చయ్యనసాశ్వదేశమేలుచుండు-సర్వజ్ఞులుమీకుసాటిగలరెయ! య్య
౧. ఏమనందుదుర్విధికిమిమ్ముదా- నెట్లుదెచ్చెనిచ్చటటికి!
భూమిలోనబల్మంచివారినే- బొందునిశుమలెప్పటికి!
వేమరుగానగష్టాధీనమైతిరిశేనా! యయ్యో॥

సీ. ఇంతటిమంచివారిట్టివిద్యాంసులుమీరుజాత్యంధులై మెలగనేల
పేరూరు లేనట్టిపేదవారలుగాక మూర్ఖాభిషిక్తులెపుట్టనేల
పనికిరామనియొక పట్లనుండకటుది వ్యేక్షణంబులజగమేలనేల
దుష్టశత్రువులచేదుర్భగ వార్తకంబునసిట్టిదుర్దశబొందనేల.
ఇంతచిత్ర మొకోపరమేశ్వరేచ్ఛ
మిమ్ముదలచినకొలది మనమ్ముకరుగు
నన్నబోలిననిర్భాగ్యు గన్నమీకు
నంతమునసుఖమెట్లుండునక్కటకట.

సీ. స్వర్ణసౌధంబులోపలనుండువారికబందిలిపాకనివాసమయ్యె
పట్టువస్త్రంబుల గట్టెడువారిక జెట్టులపట్టులుబట్టలయ్యె
శాలోదనంబుభక్షునేయువారి కెండినధూళినుంపయుందిడియయ్యె
సామగ్గిరాజసంస్తవమువినెడివారికీయడవికొదలాలించుటయ్యె!
అనిమిషులుమెచ్చునట్లుల నెనుబదేడు
లంతసామ్రాజ్యసంపద ననుభవించి

యీమహాత్ములు తుదికిట్టియిడుమగనిరి
కాలమొకరీతి నెవరై న గడుపగలరె.

గీ. ఇట్టులారాచకొడుకు జింతించుచుండు
సంతజతురంగబలముతో నశ్వపతియు
దనదెసకు శంఖకాహళధ్వనులతోడ
రాగనుంగొని యీప్రకారముగదలచె.

క. మారాజ్యముగైకొనిమ
మ్మీరీతింగానకనిపి యిన్నాళ్ళకుమా
వైరులునాయభివృద్ధికి
నోరునకిటుచుచ్చుచుండిరో మేలుభల్లీ.

వాచస్పతి—రూపకము.

ప. ఐనగానీనేజయింతు- నవలీలగా!

అ. కానలందుమిమ్మిట్లుల- గష్టములకుదోయువారెవరై ||

మి. మానుగదపస్సు చేశెవు- మన్ననవడిసినదివ్యా!

ప్రామానాగ్నిజ్వాలల- సంతకునైన్మరెవరి నై ||

గ. భళిభళితగినసమయమిది- పొగుషముంగనుపర్చగ!

బలుతపమునసన్నుగన్న- వారియుణముతీర్చగా!

తలివండ్రిలకృపనాడై- దనరువరకుభుజబలమున!

నలవాస్తోష్పతినైన- స్థలిబుద్ధిన్వాచస్పతి నై ||

సీ. భూమిపీఠమునభంబున్మేటిపందిరిబహుళాస్త్రోతిసాక్షివహ్నిగాగ
ముకుటతనుతాణములనుండిసుల్లెడరవముతైముల్దలబ్రాలుగాగ
జంబుకన్వస్తివాచకులకుశత్రులతలలెంతయుఫలప్రదానములుగ
గూలెడిభటహయకుంభిభూరిధ్వను లోలిబాజాబజంత్రీలుగాగ
బలువసంతము నెత్తురువరదగాగ
నాకబలిముగ్గుల్బు లాంత్రములుమెయ

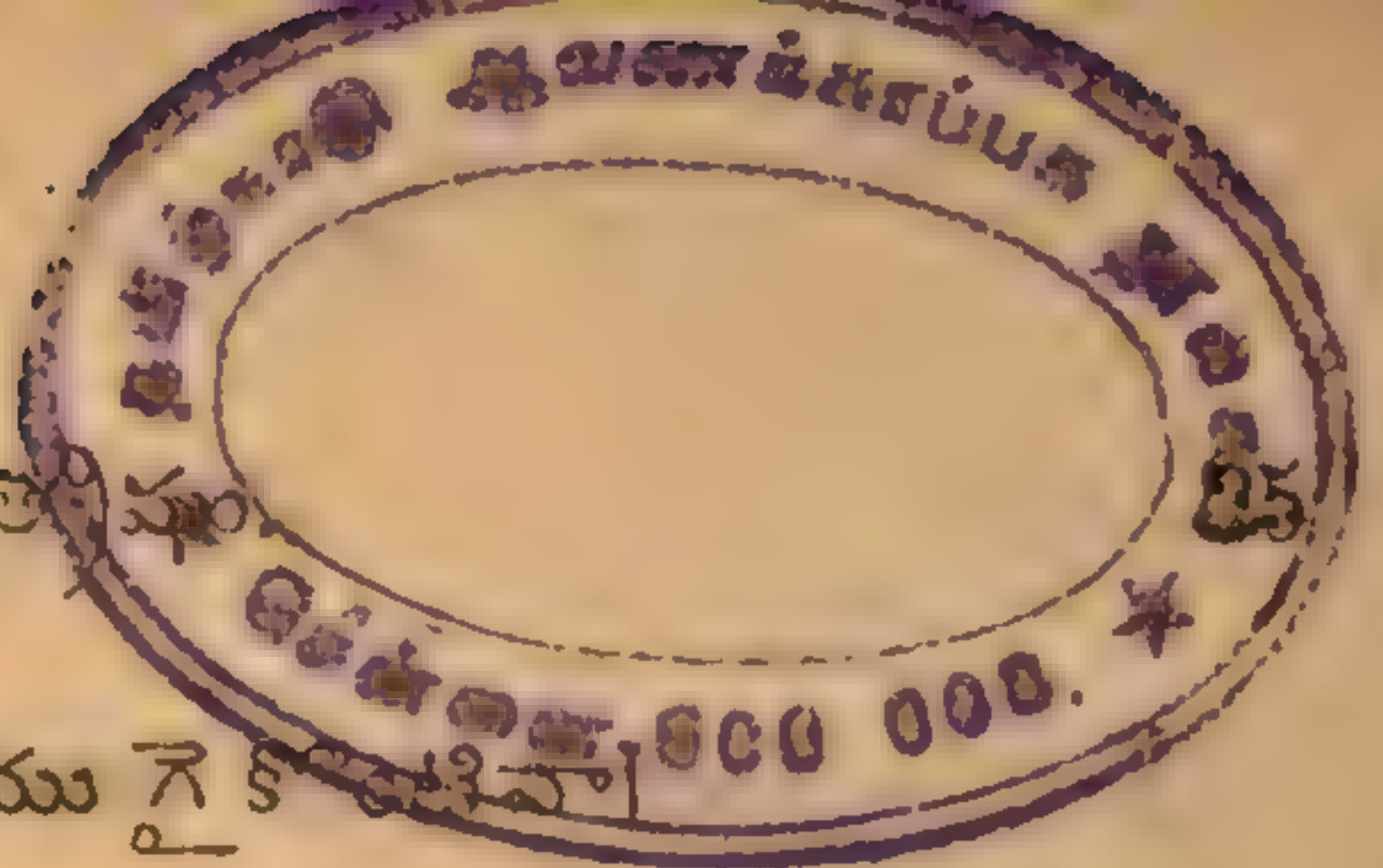
వరియుబగయొజ్జతంకృతి మంత్రములన
బెండ్లియాడుదునిన్నోహా విజయలక్ష్మి.

మంజరి—కన్నడా.

౧. తలిదండ్రుల కైమునివృత్తిమాని తవిలిశత్రులజయింతున్
చెలగిమాకులొల్లిగల్లురాజ్యము శీఘ్రముగనాకృమింతున్
౨. అనితలపోయుచుజననీజనకుల కంతబరిచర్యసేసి
యొనరధనుస్తూణీరములంగొని యటజద్వారముడాసి
౩. సత్యవంతుడున్నప్పుడుదప్పుల సైన్యమునిచియశ్వపతి
యత్యంతముదమునంగూతురుభా ర్యయువెనురామందగతి
౪. జేరివీరరసముమూతీభవిం చినయల్లోప్పనతనికిన్
గోరియిట్లనెగభీరవాక్కులను గుణరూపధైర్యధనికిన్.
- మ. భళిరామెవ్వడవీసరణ్యమున నీభంగిన్మహాశూరులున్
గలరా చిత్రముసత్యవంతుడట స్థానభ్రష్టులొత్తలిదం
డులసంరక్షణసేయుచెక్కడ గలండ్లొచ్చెప్పమావానితో
లలిమాకుంబనియున్న దన్నుపతికిట్లనబల్కె నవ్వీరుడున్.

నాట—తిరుట.

- ప. శూరతనాకేదీమర్పిత్య - వైరులపోతరమశపనియెడ! శూ
- అ. కారడవిన్నా తలిదండ్రుల - గట్టపెట్టుకూరులకుగాక! శూ॥
- మి. వైరాగ్యమునన్ - గగుముదుసలి
వారైకరుణన్ - జనచయసం
హారవిముఖులన్ - బహుసాధుల
గోరియాసడింప నిటువచ్చిన -
కుత్సితులబారిగొనకున్న! శూ॥
౧. అవురాయిన్నా శృంగస్మదీ-యాస్త్రాగ్ని కాహుతిలభించె
వివిధశత్రువులబరిమా ర్చన-చిత్తాణమిప్పుడు నేదీర్చెద!

సావిత్రిచరిత్రము

ఎనడవురానీ వేనామా రాజ్యము కై కలసివా 1000 000.
హవాయత్తుడవుకమ్మునీ- యతిశయమూడునానాటా శూ॥

సృష్టర. కఠినజ్య ఘోషమాళాఘనకరటిఘటాకర్ణముల్యక్తికలింపన్
పితరప్రోద్భూతదావాగ్నినిబిడపరరాణ్ణీర నాగళిగాల్పన్
జరరీభూతారినూతోష్ణరుధిరమడిగోన్మత్త భూతంబులార్వన్
విరరున్ద్రోత్తిరింపనస్మద్విజయయశముదిగ్భిత్తులన్వెల్లవైతున్.

గీ. అనిధన్యుపంక్యతియొనర్చు నతనిరూప
దైర్యగాఢభీర్యశౌర్యాతి వీర్యములకు
నమ్మతామోదములుబొంది యశ్వపతియు
నయముగాబల్కెనిటు చిరునవ్వునవ్వి.

శా. అన్నాశత్రుడగానుసీకు వినుమాయత్యాపుకన్నేనునిన్
గన్నారంగలతోనగాంచి యిదెమత్కన్యాలలామంబు దా
నిన్నుంభతకగగొల్వవచ్చెగొనుమీ నీచేజపతేక్షణన్
నన్నుంభన్యనిజేయుమన్న విసయానందత్రిపాయుగి డె.

మంజరి—కెంజోటి.

సత్యచంతుకుందనదగుజననీ జనకులకశ్వవిభునిరాక
యత్యుక్తాహముతోజెప్పగవిని యాపుణ్యాత్ములువీక
ఎదురుగానేగియూదరించియెం తేనింగుశలంబడిగి
పదపడియాతిధ్యమొసగివియ్యపు బహుమతిసేసిరికడగి
అంతయశ్వపతితనమది తెల్పిన గాసాశ్వనృపతిమెచ్చి
యింతింగొనుమనియాత్మజునికాజ్ఞ నిచ్చెమోదంబుమెచ్చి
చన్నుదోయివైగీడినిడుదవాల్లన్నతూపులెదదూయ
దన్నుంగనుచిన్నిదానికైరా తనయుడిట్లుతలపోయ॥

నీ. తొడగెనక్కటయిట్టిదుర్భరరాటవి నెటునులయునీముద్దుకోమలపదా
బు తలపబామాణవితర్దికపై నెట్టు లొరసికూర్చుండురంభోరుయుగళ

పరుషవల్కలములబయ్యెద నెటు వేసికొనజాలునిక్కు చకుసుమగుచ్ఛ
భీకరవ్యాఘ్రభల్లుకంబులంగని పైచుటెట్లీమృగశాబనేత్ర
కూరవిధియేలసీసుకు మారగాత్ర
నెగడినాబోటియడవిమా నిసికిగూర్చె
.. సిట్టిసర్వాంగసుందరి నెట్టులిచట
శ్రీమపడంజూడగలెద జాలిమాలి.

క. అనియాలోచించెడిన్యవ
తనయునిగాంభీర్యరూప ధైర్యవిభవమున్
గని సావిత్రియుసమ్మద
వనధిమునిగితండి సెలవు పైజెలువారన్.

కల్యాణి—చతురస్ర.

ప. పూలదండసత్యవంతు- భూరిగళంబందిడియెసావిత్రి! పూ!
అ. వాలుగమెల్చాపులన్ గ్రొ- వ్యాడితూపులెదందూయ! బూ!
మి. మాలతీకుసుమ జాలముందలబ్రాలుగాగురియనాడచిల్కని!
వ్యాళిబాడమావిచిపురుట్గి-పజ్జకోయిలయొజ్జమత్రిమన|| బూ||
౧. తలపమ్మగారవములుతూర్య- ధ్వనులజాడగా!
మెలపున నెమల్లుసాని- మేళమాడగా!
అలరువిలుకాడుపెండ్లి పెద్దగ-నఖులమోతనీవనలదిద్దగ!
లలితశ్రోణిసీలవేణి-లావణ్యగుణతులితకల్యాణి! పూ||

సీ. సలలితపాదాంబుజాతంబులందున గొదమతుమ్మెదకవగూమసల్లు
భాసురనిమ్ననాభీసరోవరమునగండు బేడిసజోడుగలయుభంగి
ప్రధితపీనోన్నతోరఃప్రదేశంబున ఖంజరీటముజతగట్టుమాడ్కి
కమనీయనక్త్రరాకాసుధాకరుపజ్జఘనచకోరముజంటనెనయుకరణి
ఏకముగ వలపుజగురున నెదలనతికి
సన్నిధింజేరినకొలంది చనువుమిగిలి

శిష్యులెగసినక్రమమున గొప్పమీరి
దంపతులచూపు లొండొంటదారసిల్లె.

గీ. విదవనల్లునిచేతిపై బిల్లచేయి
యశ్వపతియును నతనిభార్యయును బెట్టి
కాల్వలెజాప్పముల్లన్ను గనలగార
నెలమిడగుతికన్బల్కి రిల్లునగిచి.

ఖమాచి—త్యక్తిసగతి.

వ. అప్పగించినామునీ- కన్నామామొక్కపిల్ల! న!
ఆ. ఎప్పుడశిగ్గడైననడిచి-యెరుగదయ్యయోసుకుమారి॥ న!
మి. అచ్చాయిచ్చకముల-కొప్పదాడినమాట!
దప్పదాజ్ఞామారు- చెప్పదు!
మదిగప్పదువంత-విప్పదు! చెరుపుమప్పదు-సుగుణాలకుప్ప! న
౧. నిన్నుగలంగన్నమొదలెం- తెన్నివలచెనో,
యన్నముపానమనదొక్కిం- తెననిద్రోపోదు!
ఎన్నోనోములునోచి-కన్నామెంతయుబెంచు!
కొన్నామిప్పుడెడయుచున్నాము- నీసుగుణము!
విన్నాము-గతియన్నామునీవె-మన్నాముదుఃఖమాచి! య॥

నీ. శాత్రుయనీపూజకై సన్నజాజులుగోయమాయమ్మకుజేయిగందు!
నొకసారిసాష్టాంగముమకిడమాపిల్లచెక్కిళ్ళముతైవుంజెమటగారు
గూతమేరనుదుర్గగుడికినడువగమాబొట్టెయమంగులుపోళ్ళు తెచ్చు
హంసతూలికతల్పమైనమాకూతునకొత్తిగిల్లినపక్కకొత్తుకొనును
బలుతపంబున సావిత్రివరమునడసి
కాంచియెంతయుముద్దుతో బెంచినార
మకటయిష్కందయాన నీయలరుబోడి
నెట్లులేదొతండ్రి నీకిచ్చినాము.

చ. మరియొకమన్ని కారడవిమాటుననిమ్ముదితల్లిదండ్రులన్
గరమెటుపెంచజాలెదవుగావున మావగురాజ్యమేలుచుం
దరినటబోవరమ్మునిను నారచుడద్దిర నర్వసద్గుణా
కరజగదేశవీరవరుగా మడినెంజుమిసత్యనంతుడా.

క. అనివేడునత్తనూమల

క నెనల్లుదు సుజనులారయరణములొల్లన్
వినుడిల్లరికంబుండన్లు
మునుమాకుంగల్లురాజ్యముం గయికొనెదన్.

గీ. సమయమైనప్పుడీమీద శంభుకరుణ
ననుచుబల్కినజామాత యమలసీతి
కద్భుతంబందితనుదన యక్కుచేర్చి
వగచుతండ్రికి సావిత్రిసలికెనిల్లు.

(త్యాగు) బాగు—చతురస్రగతి.

ప. తగునాజాలిదూలగనా-తండ్రికన్యాదానమిచ్చితరియించిత

ల. మగునయెదిగినంత- మగనిసామ్యేయగు

మాయమ్మనీకెట్లు- మరిలభియించెదన్

౧. లోకమర్యాదయిదిను-శ్లోకనీయెరుగనిధర్మమెయ్యదికద్దు

నీకుగొడుగుగాక- నేనేలబుట్టితి

హాకన్నవారల- కేకన్నెనుశిష్యుడైతి తన్

౨. మరికంటదడివెట్టిననయ్య-మాయయ్యనంజంపుకొన్నట్లునున్న

సరిగమమునీవించిమా- యమ్మతోగూడ

సంతోసముననీవు- జనకబాగుబాగున్ తన్

చ. అనిధృతిజెప్పుచున్న తనయంబలుసారులు ముద్దుబెట్టియ

జనవిభుడెట్టకేలకు వెన్నదిదిట్టమునేసి వీరకా

నిమరి వీరకత్తియను నెమ్మనిగోకలి గావుమంచుబా

ర్థనమొసరించివెన్నెన బదంపడిజూచుచు నేగెద రతోట.

గీ. అటులసానిత్రీ తలిదండ్రిలరుగజూచి
యాత్మధృతిబట్టి తననగలవల బెట్టి
వల్కలమ్ములు బెనిమిటివలెనుగట్టి
ముదమునంబర్ణశాల కాపురముచేసె.

సీ. పొన్నదూరకమ న్పెనిద్దర లేచునిల్పవరించు జెర్వునన్నానమాడి
మంచిసీటిం దెచ్చుమామకునత్త కుబరిచర్యసేయునాపైనివండి
వడ్డించునందరుంబరిత్తులైననంతటగౌరినర్చించిధవునిభుక్త
శేషముంభుజియించుజీరెలనుతుకనివ్వరిదంచి బియ్యంబుబాగుసేయు
ఆవునకు కుడితినిమఘలహారములను
బెట్టిగురులకుశయ్య గల్పించిహాయి
బాటబాడుచువెల్లన బదములొత్తి
విదవనొకకొంతరేయికి విభునిజేరు.

క. వరుని గసికందనీయదు
చురివేల్పులభంగినత్త మామల జూచున్
అరయంగ సావిత్రికి
సరియిల్లా లెన్నఁదైన జగమునగలదే.

మంజరి == మారువ.

సతితనవిభునకునారదు కుంచిన మితి రేపునచ్చుననగ
మతినెరిగినీటినుండియనశన వ్రతమావరించుకొనగ
నూనివేయిరేకులపద్మంబుల నొకవేయింజినమర్చి
మానుగనామసహస్రముననుమా మానినిబూజయొనర్చి
అత్తమామలకుబ్రాణేశునక భ్యవహారత్పి నడపి
చిత్తముననున్న శోకంబుబయ లేయకదినంబుగడపి
రేయిగూడనుదయమట్లెక్కిగా రీపపములబూజించి

హాయిగనందరునిదిగించువరకు నంతసేవలొనరించి॥

గీ. వెలదియ కగుల బొటమనవేళ్లుమరియు
కాలుసేతులమునుగులు నేలమోపి
మోడ్పుదేతులపై ఫాలముగదించి
గొరికిటుమన్విసేసె గన్నీరువార.

పరజు==చతురస్రగతి.

ప. సమయమిదెమమ్ముబోవనో- శార్వాణినీకన్నదిక్కెవ్వరేయ
మ్మ! స॥ అ॥ శ్రీమబెట్టనలనో- యమతాళజాలనే!
రమణునినూరేండ్లు- బ్రతికించిననుగా!
పుమానీదే- సుమాభార- మునూదేవి! స॥

౧. రేపేనామగనిజంటనా- పాపపుదైవమునాకెడపగలడంట॥
నీప్రాపుగొంటినే- నిన్నెనమ్మియుంటినే!
కాపాడుమంటినే- కాంతుగరజుకాని కాంతయరజు॥
వాలతిలేనిరజు! స॥

మ. జగమెల్లన్లలిగించు బెంచుమరియుం జక్కామనీలీలనీ
సగమానిర్గుణుడౌశివుండు భవదంచత్పదనీరేజసే
వగదాయంతమహత్వ మందిరిహరిబ్రహ్మాది ముఖ్యామరుల్
నిగమాతీతపునిన్నుతించుటెటు తల్లీబోవుమాశ్యామలా.

మ. అకటాశోకపయోధిలోమునుగు నన్నత్యంతమునేల్చినీ
దుక్మపానౌకనుబెట్టియొడ్డనెడిసంతోషంబునంజేర్చునీ
యకలంకాంఘ్రిసరోజభక్తిగల నాకాపత్తురాజెల్లునా
యికజాగేలభరింపజాల నిటుతల్లీబోవుమాశ్యామలా.

కాపి—త్యగిని.

ప. కనికరమునమమువేగమె- కావుకన్నతల్లి! క॥

అ. పనివడిమాదెసగమ్మా- భక్తకల్పనల్లి! క॥

మి. ఘనశోకానలమూర్ఛనీ- కరుణావృష్టిజల్లి
నేడెల్లి- నెనరల్లి- నుతులొల్లి క॥

౧. నీదుదాసురాలగానమరి- నీనెనాదిక్కుజగాన
చీదరచాలునె- వాదమింకేలనే- శివునినలపించుదాన
ధృతిజూపి యూరాపి డిమాకాపి క॥

శా. పారంబెంతయులేని సంసరణకూపారంబునన్మున్గివే
మాగుంజర్వితచర్వణంబుగను గర్మంబుల్లడున్ సేయుచు
న్వారాళానిలతాడ్యమానులయి బంధుగ్రాహసంగ్రస్తులై
యేరుం దేలరునేడయంగొనక తల్లిబోవుమాశ్యామలా.

మ. అరయన్లనవయున్న సారము త్వదీయాకారముంజూచుటల్
కరముల్గులుఫలంబునీనిలయముం గై సేయుటల్ వక్త్రమున్
దెరువన్బాగ్యమహర్నిశంబును భవతీర్తింబ్రశంసించుటల్
నెరిసీభక్తియెజన్మసార్థకము తల్లిబోవుమాశ్యామలా.

కుంతలవరాళి==చతురస్ర.

ప. పిలచినపలుకవిదేవలుక-లలితాశ్రుతిశంజరపుంజలుక పి॥

అ. పలుమరువాదానేనినునమ్మలేదా-
పాలించునీదాసగాదా మర్యాద పి॥

౧. పరువునరమ్మా-తరియి దెసుమ్మా భక్తామానసమరాళి
కుంతలవరాళి పి॥

మ. గణుతిగపన్నశమానిరంతరముభక్త వ్రాతమున్దావగం
కణముంగట్టిననీకృపాపరతవేడ్కంజంద్రహాసాఖ్యుగ
క్షణగావించగ లేద సర్వదానిషచ్ఛత్రున్దలాయాసురున్
క్షణకాలంబునజంపి ముజ్జగములనగ్రీక్షింపగా లేదనీ
ఋణమందీర్చగ నేరిశక్యమగు దల్లిబోవుమాశ్యామలా.

మ. భవదాజ్ఞావశవత్తులెల్లవిబుధు ల్బల్మారునీలోననీ

భువనగుబుల్బుజియిం చుటెంచుమరియుం బాకార్చునీలీలనీ
స్తనము నేయగలేక వేదములులంజుందాల్చునీకన్నది
కైనచేనాదగుబాధమూన్పుటను దల్లిబోపుమాశ్యామలా.

సావిత్రిచరిత్రము.

ప. ఎటుచనుగాచెన-విశ్వదినీ! వె! కటకటనాదగు-కప్టముబాపియె!

అ. కుటిలకుంతలినీకమరదయలేద!

తటునునరావేలన-తాళగజాలనె! యె||

మి. మటుమాయలునేయకునీ విటుమానుమజాలముతగ!

దిటుమామనవినివిని-తటాలునన్లటాక్షముత్కటంబుగా! నె!

గు. కనుపడవ-కను-కనదగదీరగ! నినునెరనమ్మినిబుపుమురాధృతి!

ఘనదావవహనసదృశమయి! నిదానముగమననువరి!

కొ-నెదాళోకము-నిధానముగనిను-దాచితి నెద-నుదా

సురానునారాయణి! యె||

మ. సరిగాజ్ఞప్తికిడెచ్చుకొమ్ముమునునేచందానబిల్వాటవిక

సరవినొనులుమెచ్చి ఘోరతపముగ్నావించినావోమరే

కరణిన్మందూలురాసి స్థాణునివశుంగాజేసామేసనె

ట్లరనెయుంటివొ నాకిటుల్లగదెత్తల్లిబోపుమాశ్యామలా.

మ. జాలింబొందుపరాకుజెందకునమహారంబుగావింతునీ

నేళందాసుళయందునీకుగల సక్పేసంబుగన్పర్చునం

బాలన్మంచునునీళ్లముంచుమికనీభామమ్మసుమ్మయ్యయో

యెలాయ్టలుపేక్ష సేసెదప్రతల్లిబోపుమాశ్యామలా.

గీ. అంతవేగినతోడనే యత్తమామ:

లకువలయు సేవలొనరించి లలకతనదు

భతకయెప్పటివలెసమిల్పలములకయి

యరుగసిద్ధపడినవాని కనియెనిట్లు.

భూపాల==చతురస్ర.

ప. తోడ రానిమ్ముచను-గూడనాధాని తో॥

అ. నేనునినుబాయరాచు-నిముసమైననిదొకవ్రతము । తో॥

ఉ. మనవినాలించు-మాట చెల్లించు నెసరుంచు । తో॥

౧. అత్త మామలకునేవ-లన్ని జేసితి

బొత్తునవారలసెలవు బొందివచ్చితి

సందియమేల-సత్యవిలోలభూపాల తో॥

సీ. నినుజూడకుండిననిముసముదినమగునినుజూచుదినమరనిముసమగును
నినువినకుండిననిముసమునెలయగు నినువినునెలయరనిముసమగును
నినుబల్కుకుండిననిముసమునేడగు నినుబల్కునేడరనిముసమగును
నినుగూడకుండిననిముసముయుగమగునినుగూచుయుగమరనిముసమగు

ను । నావ్రతముగొనసాగించు నాధనేను

దోడ్కినీడపగింది నీతోడనుందు

మనివి చెల్లించునీవెంట మలయుచున్న

నెచటనైనను వినుమునా కేమికొరత.

క. అనిబలిమా లెడి భార్య

గనిమందస్మితముజేసి కాంతుడుప్రేమం

బుసనాపెస్పిగికొగిట

గొనిఫలముముద్దుబెట్టు తొనియిట్లనియెనే.

బిలహరి==రూపకము.

ప. ఇంతచోద్యమైనవ్రతమి-దేలసుకమారశీల ఇ॥

అ. కాంతాయునివాసజా-గరహృదిబుమేల ఇ॥

మి. సంతతకూర్చుచు-కాగిరముచూడలేదరనిము

కాంతారముతోనెవ్వము-కాదెటనినంతకొనెల ౩౦॥

౧. చెంగల్వననకుజేగురు-రంగుబూయనేల నే

యగననీబోటసాధ్య-కక్కరలేవొండువ్రాసెము
గంగాధరుపైభక్తి-లిగిగర్వభూతదయచె
లంగినదనంతనచ్చు న్నలిమోక్షపులిబ్బిలహరి ఇ॥

సీ. సురభిరసింహశార్దూలగర్జితములుసారెకవినియెట్లు సెచగలవు
భూరిభూత్కారవిస్ఫురిత ఘోరవ్యాళతతిగనుంగొనియెట్లుతాళగలవు
కూరకంటకసాంద్రసంజంబులంబలుమారునీవెట్టులదూరగలవు
లలినగాధాఖాతములమధ్యనున్న మూరెఱుతోసనీవెట్లునడువగలవు

యెన్నడయిననురవిరశ్మి నెరుగబోక
చెలగిపుట్టింట బెరిగిన చివురుబోడి
వకటమాపర్ణశాలనీకబుప్పాట్లు
చాలవాయడవింగూడ శ్రమమిశేల.

క. పోనీయెన్నడుగోరని
దానవునీయిష్టమనుచు దరుణీమణితో
గానన్పలేంధనమ్మం
దేనేగనతండునంత దెలతెలనారెన్.

నతక కి==కాఫీ.

చనిచనిముంపటబలురకంబులుగ నందడిజేయునిహంగముల
గొనబగుపచ్చికపగువులపై బెన గొనుమగయాడభుజంగముల
సలుమగుంబెదిరి నెఱ్ఱాచిమ్రొచ్చి పరుగులిడుకారుగుర్రముల
బలిసి పెక్కుతీరుల వేదీగెల బెనల్లబడినయర్రముల
నయముగదెమ్మెరయాటగొల్పింప నతకనముజేయుమంజరుల
జెయికిజెయిగొల్పినాధునితోడఁ జిరజిరదిరిగెడికుంజరుల
పివిధజంతువులకర నైమేడల విధముననున్నకుశుంగముల
సుపిడలబిగిరొగిల్పస్విమవక యొప్పుగ నెగిరెఱుఁభ్రంగముల
నానాలతలగ బ్రోసెనుఁహం తాలతాలతొక్కలముల

బూనిముట్టలన్నేలగొచ్చుచు న్మున్న లందినెడుకోలముల
 ఉలికిమర్చి యూడలపయినుయ్యెల లూగెడుగోలాంగూలమాల
 చెలగి సెలయోసియునుకతిన్నెపై జెరలాడెడుశార్దూలమాల
 పేన్నెకై శ్రీమమ్మోసులెక్కిమరి దెబ్బునబడెడిముక్తమాల
 నేనుంగుకదువుగాంచిమిగులగ జిణించుచున్న హర్యక్షమాల
 ఎండ్లనైనజొరనీకదట్టమయి యేవుగ బెరుగువెమన్నోడల
 కొండలపడుమందేజరిల్లుకొల కులదరి బెండు మొసలిగొదల
 పరగదర్శనస్పర్శమాత్రమున వ్యాధులూడ్చుపరమాపథుల
 బురాతనముగాసమాధిచుంటం బట్టలుబలియుతిపోధనుల
 జాలననరసంబులగన్నదృఢి స్థావరజంగమగోత్రముల
 నేలకవితవర్ణంపలేదనుభ వైకవేద్యోగుచిత్రముల॥

చ. చెలగెడునన్వనాంతరవిశేషములంగని భీతివిస్మయం
 బులగొనుభార్యనెంతయుగవుంగిటజేర్చుచుమున్నుజెట్టుకొం
 చలనటనీరనొక్కకమలాకర తీరముజేరికాన్లుమ్మా
 కులదగునీడనుండి తనకొమలికిట్లనెనత్యనంతుడ౯.

శ్లోకము == చతురస్ర.

ప. కాంతాకనుగొనవేయి- క్కాంతారముసాగను
 ఎంతోబలుసంతోసము- నెనయిం చెనెమనసు కా॥
 ల. ఇంతిహాంత కారినడచొ-దంతిమరునిచేమల్లెపూ
 బగతీయందములకుమేటిబ-నంతిసుగుణాలదొంతి
 మి. సంతతంబుజంబూబదరీపన-సఖజూరనారి కేశరంభా
 సంతానస్వాదుఫలభోగ్యమున్
 సకలతపోధనవాసయోగ్యమున్ కా॥
 గ. ఆచెక్కుననీర్ద్రాగిన సోగోగ్యముహెచ్చున్
 ఈచోదపమొనరింపన భీష్మార్మువచ్చున్

పీనువల్లగాలియెంపన్ గాచునాస్సర్యమనెన్నెలనలె
 బూచున్గమ్మనిపూవులిచట దోచున్ గై వల్యానందము
 వాచామగోచరమహిమాస్పదము
 ప్రిఃటసత్వరాజితశ్వాపదము
 నీచరిత్రోబోలివిరహితాగము
 నితని కేయస్రశీరాగము కాం॥

[పమను

సీ. లలనయిక్చారువెలగసంక్లుచవిగొంట కెంతయోమాయయ్యయిష్ట
 తిరుణియూపోట్టికాకరకూరదినుటకుమాయమ్మకెంతయోమనసుకలదు
 పొలతియూయింధనమ్ములుపొగజమ్మకక్షణములోనీనంటజరుగనిచ్చు
 కిలికియూతుమ్మిపూవులునాశివార్చనకారయబెట్టిన పేరుసుమ్మ

అనుచునుల్లాసమున వలసినసమస్త
 నస్తువులబోగించెనెడి ప్రిఃటవిభుని
 గాంచితనమదిలోవిజృంభించుభయము
 బయలుసేయక సావిత్రిపలికెనిట్లు.

మోహన = చతురనగి.

ప. ప్రిఃటాధయికమర్మిపోదమా-యదోవేళమించె ప్రిఃట
 ౧. నాకబోకుమింకసరసులోనమ్మ-కాలసమిలిచాలుబ్రేకినమ్మా॥
 ౧. కనునునీవుకూర్చునెత్తువులుమన-గంపకధికమయ్యె
 మనలనొక్కజాములోనరమ్మని
 మామయాజ్ఞయిచ్చె మనసమోహన ప్రిఃట [వైపు

సీ. సూర్యకాంతిసుచుంబుజూచుచున్నదిదలయెత్తిచోద్యంబుగనినుని
 అహరిమున కేగిపోయిగాబట్టులు మళ్ళుచున్ననితమగూళ్ళకొరకు
 మొదటదబ్బునసాగిపోడనగునీడలిప్పుడు క్రిమక్రిమము బొట్టివారె
 చల్లనిమచ్చపైజల్లుకొనుచు గజతండములోచెర్వునీర్ద్రాగవచ్చె
 ఇంటికినగ్నిమ్మపోదవింకేలజాల

మనగనాసత్యవంతుడొడ్డునకువచ్చి
తనదుకణతలసరచేతు లనుగదించి
శివాశివామెంతతలనొప్పి చెలగెన్ననుచు.

క. తవిలితనదుతొడ నెకబా
నూపుంచిబోరగిలబనుచు నూసిరెళిమనో
డవిడుచుచుండిననాధుని
గవుంగిబగదించిపలికె గలకియునిటులన్.

పపరోజుచతురస్రము.

ప. ఏమికర్మమిదినాధమన-కేలనచ్చెనీబాధ! యే॥
అ. ఈమాస్కినీపుకప్టపడుచుండ-నేనెటుభరింతునాకేదారి! యే॥
ఉ. సామిచూడ లేవాయొక-సారిబల్కలేనయ్యయ్యె! యే॥
ఁ. ఇంచుకైనదగ్గలేదానొప్పి-యిపుడెటులున్నదిరానాసామి!
మంచునలెజలునగమ్మినీయొడలు-మరిగాజబారనేల!
కొంచమైనవీక్షించవానను-బెంచవామానవరో! జే॥

సీ. అమ్మదుర్గానంతతాశ్రితజనభయ భర్గరక్షించునాప్రాణవిభుని
సత్యమూతగ నేగుసరసిజమితుగ్దాసత్యవంతునిబోవసరగరమ్ము
సంకల్పసిద్ధుకాసంయమినరుహార మంత్రించినావిభున్మనుపరంశు
అతిరయంబునబరమాపధురమిగాలివీచుడునామకాంతుమీద
అక్కటక్కటయెనరైన నడ్డుపడర
యేమిసేయుదునింక నాకేదిదారి
యనుచుసావిత్రివిలపింప నాపెభత్ర
యున్నహాదేవయని తనయుసురువిషిచె.

క. తనకాంతుండటులౌటం
గనుగొనిడెందంబుపగుల గాళోక్కాబ్ధిన్
మునిగితలమోదుకొంచా

నన తేక్షణయేద్యేనిట్లు బండ్లలుకరుగన్.

మఱారి==ఖండగతి.

- ప. హాజగ దేవ వీరనాథా-యయ్యయ్య మేరుధీర! హా!
- అ. ఏజాడ కేగెడవొననుగూడనీతోడ-నిపుమతిసికొనిపోరా!
- ఉ. రాజారూపనిర్జితమనోజా-రవి తేజా! హా!
౧. నీమీదబుట్టెడాసనాధ-నే బెట్టుకొన్నదాన!
ప్రేమయంతయుమరచినన్న విడనాడితివి!
యేమి చేసితి నేరము-సామిపలుక వేమిద్వారదగామి! హా॥
౨. నీతల్లిదండ్రులచటబలుమారు-నీకెదురుచూచుచుండ్రు!
ఈతీరుజాగేల జేసెదవులెమ్ముమన-మేగవలెవేచేగమె!
నాతోమసుమ్మా నీవింక-నావంకజూడకున్న! హా!
౩. ఇందుకానాదుకలనువచ్చి-యీవుననునలపించితి!
అందకాడానాదు మొర్రకొంచమువినవ-యన్యాయమింతతగునా!
సుందరసుందరధృతి- మందరనిన్నేమందుర!
౪. కారుణ్యగుణసాగరానన్నన-క్కటయేడిపించనేర!
యూరకున్నావు నామీదనీ కేమలుక-యొకసారిమాటాడర!
యోరిసత్య ధారిదుర్మఱారి! హా॥
- సీ. నా ప్రేమగన వేషమీపగిందినివేసితో కాదుసత్యవంతుడవుగాన
భూతమెద్దయిననింబొదవినదాకాదు తొడరిభూతేశభక్తుడవుగాన
సరసునసర్పంబుగరచెనానినుగాదు నీదేహమునగంటులేదుగాన
బడలియుంటన్నిద్రపట్టెనా యదియుగాదుఛ్వాసనిశ్వాసలుశిగెగాన
కొండనై ననుబిడికిట బిండిగాగ
గొట్టజాలినపెంజెగ శెట్టివీవు
క్షణములోదలనొప్పికి సైచలేక
యిట్లులెతివి దుర్విధి కేమనందు.

శున్నాగ==తిశ్రుట.

ప. అయ్య యోనాప్రాణేశా- యన్యాయమంతతగునా! య॥

అ. చయ్యననుబాసి-చనెదవానీవొంటిగి

వి. నెయ్యములేదామన కెంతో-నేస్తముకాదా!

వెయ్యసాగ్లుపిలచినబలుకవు-పెరదాననాకోపమా! య॥

౧. నీవుండుచోటనే- నేగూడనుండెద!

నీడబాసినవస్తు- వేడనుండునురా!

వాడివయసునమసల- బ్రతుకనీయకిట్లగా!

పాడుదైవముజేసెనా- యింతవ్రాసెనా!

జోడుమనకుబాపజాలడె- వ్యాడైనమూడులోకంబుల!

చూడుమెల్లువచ్చెదనోనీ-తోడనేడువేగబున్నాగి! య॥

సీ. అంబికాభక్తురాతా కాంతవైధన్య మొందదనుచుబల్లుచుందురెపు
డు! తలిదండ్రిలకు సేవదప్పక చేసినయాతనికషమృత్యునంటదండ్రి
పతియాజ్ఞమీరినిపరమసాధ్వికిబంచభూతముల్సాధ్వీనములగునందు
సతతంబునీవలెశంకరునర్చించువాడుశతాయువైవరలునందు

పెద్దలక్కటయవ్వారిసుద్దులెల్ల

రిత్రలెమనడెన విపరీతఫలము

నిచ్చెగాలంబుగడుపగ నెవరితరము

పోరుషముచెల్లునావిధి ప్రతిఘటింప.

మంజరి==నాథనామక్రియ.

అనిసావిత్రియుబలవించుచుండ నాపెముంగటంబముడు!

ఘనకాలపాశధరుడై భీమా-కారుండైమర్దముచు॥

కనుబడియాసత్యసంతుదానూ క్కదేహమాకషింఁచి

కొనిపోవగనాసాధ్వీమణివెను కొనెనంతటహాషింఁచి

అప్రతిహతగమసంబునవచ్చెను నొకతివ్రతజూచి

యా ప్రేతపురీశుండిట్టులనియె నప్పుడుతనచేయూచి

నువర్ణాంగి==చతురస్ర.

ప. కూడదెట్టులోపిల్లమా-తోడమానుషశరీరముతోరా! గూ! గూ!

అ. ఏడుకాలధర్మమందెసీకిక- వీనితోడబనియేమున్నదిరా! గూ! గూ!

మి. చూడుమానరునినప్ప! వేడుమానర పెదైన!

వీడుమార్తెపూన్ని- నేడునిన్ను మెచ్చితిసునర్ణాంగి! కూ॥

ఉ. నీవుపతిచ్రతామణివి నిక్కముగామముబోడిదివ్యులన్

గావునజూడగల్గితివి కర్మనశంబునసీదుభతకనే

డీవిధినీలైలోకమున నెల్లశరీరులకిట్లు పుటువున్

చావులునైజధర్మములు చచ్చినవారికర్థారు సుందరీ.

గీ. ఇట్లుజముషునల్క నెంతయుసానిత్రీ

తనకుగగనగతియు ధర్మరాజు

దర్శనంబుచుర్గదయకతంబునగల్గె

ననుచుసంతసించి యమునికనియె.

సావేరి==చతురస్రజాతితిపుట.

ప. ఇటునేయడగునమాకొంతండి యెల్లభగ్మములనేలెడిదైనను॥

అ. కటకిటాయెంతో ముచ్చటగా గెలసి మెలసినాపలియు నేను. ॥

ఉ. ఘటనాఘటనవిదక్షుడవుకన కలచరాచరాధ్యక్షుడవుకన

ఁటలునాతకవిపక్షుడవుకన జనాభీష్టదకటాక్షుడవున్!

మి. తటమటకాదాయుదియ క్కటికములేదా!

మటుమాయలుసనికిరావింకనా, మగనిమచ్చిబ్రతికించి పెంచుమా॥

౧. ఏమినాపుణ్యమెల్లలోకముల కీశుడవిటునీదర్శనమిచ్చితి!

స్వామీనీపదశామరసయుగము!

సకలసంశ్రితాభయనరసుభగము!

కామితమందారాసంతత హ్యమాహ్వాహ్వా! హ్వా!

ధీమహితవిచారానిగమవం దితజగదాధారా!
తామసమేలానీకింతయ ధర్మముమేలా!
నామనోహరునినన్ను నెడబాప!
నాయమాయయ్యోయీసావే॥ ౧॥

సీ. కాంతునితోనుంటకన్న బతివ్రత కేకోర్కెమరియుండులోకమందు
నీయెరుంగనిధక్మ మేయెడనున్నది పతికంటెసతికొండుగతియుగలదె
తప్పకసూదితోదారంబుమాడ్కి బ్రాణేశునివెంటనేనేగనలయు
నిదియిటుండనియికనేదైన వరముగటాక్షింపనీకిప్తమయ్యెనేని
యకటజాత్యంధులైన నాయత్తమామ
లకుగనుంగవలిమ్ము సీదుకృపచేత
కొడుకునుంగోడలింజూచుకొందువువారు
తవిలిముచ్చటదీరగ ధర్మరాజు.

చ. అనవినియాపెతోడ జముడ త్తకుమామకుగన్నులిచ్చితిన్
ననరుహనేత్రచూపుమిదె వైతరణీనది దీనిదాటగా
జనదికమతన్యదేహులకు జయ్యనగావున మల్బిసొమ్మునీ
సెనిమిటినీకురాచు మరి ప్రేతముపై సడియాసలేటికిన్.

గీ. ఇటులబల్కుజముని నీక్షించియీతని
నాపవలయుబ్రశ్న మడిగియడిగి
యనుచునిశ్చయించి యాయమజమునితో
నొసటగేలుమోడ్చి నుడివెనిట్లు.

దేశి—త్ర్యసగతి.

ప. కన్నతండ్రినామీద-గరుణసుం తైనలేద! క॥
అ. నన్నునావిభుని నెడప-నాయమామముబోళరాద! క॥
ఉ. అన్నా యెల్లనేలుపుల-మిన్నానీకన్న టక్కవరెన్న! గ॥

౧. నా పెనిమిటియైన కామ-నగనమానధీరుడు!
 నీపాపమెరుగడుమ-రెంతోమంచివాడు!
 కాపాడవనకలజగ-ద్దీపదయాకలాప! క॥
౨. నీసమైననాదు కుగని-విరహమోర్వజాల!
 దోసిల్లాగ్గినానుననునం-తోషపర్చవేల!
 ఆసించినభార్యనిటుల-బాసియయ్యెనావర జేశి! క॥

శా. అయ్యానాపతియున్న చోటనె యచశ్యంబుందునేగూడవో
 వెయ్యేలాయదియట్లుండని జగద్విశ్రాంతచారిత్రసి
 నెయ్యంబుంగనుపర్చి పాపమనబున్నెంబన్న నెట్లుండు నిల
 కెయ్యేతావులవాని కేఫలము ప్రాప్తించుందయం జెప్పవే.

క. అనవినిజముడిట్లను నో
 వనితాస్వసుఖాభిలాష పాపముసుమ్మా
 వినుమికపరోపకారం
 బొసర్చుటయెపున్నెమా మదుద్దేశమునన్ .

గీ. పుడమిలోనిందెయు నోకిమున్నభయంబు
 పరమునన్నరకబాధయు బాపమొనగు
 యిహమునన్నిత్యసంతుష్టి యుద్ధకీర్తి
 యవలదిప్యవైధవము పుణ్యంబొసర్చు.

లతాంగి—రూపకము.

- ప. సరకబాధపడెమదుష్ట-నరులతెరగువినుమా! స॥
- ల. వరాలోహసరోజాక్షి-పరమపతివ్రతామణి! స॥
- మి. పరగన్యభిచరించువారు-పలుతీరులదొంగలుకా!
 సరిగగూటసాక్షులుకా-జంతుహింససేయువారు! స॥
౧. తిలిదండ్రుల బంచనియ-ధములులం చగొండులు! ।

సలలితతీర్థక్షదైవదూ. పకులుగుకుదోహులున్ |
బలులోభులువడుపుసొమ్ము-వలనబ్రతుకునీచులున్ |
జెలితికృతఘ్నలున్మరియు-వివిధపాపులోలతాంగి | న॥

సీ. అలనాడుపరభామనాసించిచూచినవీనిపాపపుకనులెబ్బగుకుడంచు
భర్తనుమరిపించిపరునితోనన్వేనిక్కులటకుబండ్లుగొట్టిపనుచు
నితరకాంతన్లొగలించెనీదుర్మార్గు నగ్గికంబంబుననదుముసంచు
జైకిబతివ్రతవలెనటియించెనీ పెంకెజెల్లంగొతకవేయుసంచు
పలుతరంబగు తజ్జనభజనముల
వ్యభిచరించినజ్ఞనములబట్టి మిగుల
నాదుదూతలు నాఘోరనరకమందు
చెలగితగునట్లు శిక్షలుసేయుచుందు॥

తరల. పలురకంబులదొంగవారల బట్టికాళ్ళనుజేతులన్ |
గులికితిట్టుచుముక్కముక్కలుగొట్టిముక్కుచెవుల్ హాళా |
హళిగగోయుచునుప్పుకారము నద్దియెర్రగగాల్చిసూ
దులనుగన్నులగుచ్చుచుందుతు తోయజేక్షణనాభటుల్.

శా. మగ్నంబెద్దియులేనినూనవులకున్బల్యాదుబుట్టించుచున్
ధర్మస్థానములోనవారి ధనమున్స్వర్థంబుగాపించుచున్
దుర్మార్గంబునన్న్యాయవాదిమిష నెంతోకూటసాక్ష్యంబులన్
నిర్మాణించెడువారినాలుకల ఖండింపింతుబాపోజులన్.

సీ. పాలుచక్కెరధాన్యఫలములన్తానిదుష్టాశనులొమచుష్యాధములను
యంత్రవితతిసభీష్టారముల్సలుపక పశులబాధించెడిపాతకులను
అధికారముననంధులైన్వర్థముగ సేపకులనుబీడించెడిప్రూరమమల
తమకుసంపదగోరిజైవతములకుజంతువులనుబలియిచ్చుదుర్జనులను
పలురకంబులమరియును బ్రాణిహింస

బరపుకరినాత్తులంబట్టి విరిచికట్టి
 మేనిచర్మంబులొలుచుచు మీదవేడి
 సమురుజల్లుచునాభటు ల్సంతసెంతు.

క. తిట్లుచుదనతలిదండ్రుల

గొట్టుచువారలకుగూడు గుడ్డలిడకదా

బొట్టబలియదినుదుష్టని

బట్టివడింజీమునూత బడదోయింతు.

[దు]

సీ. లాతికొంసలుదీసిలంచముల్మేయుమూర్ఖునిరంపంబులగోయుచుం
 తగదీధన్దైవనిండకుల నెల్లప్పుడుమించినిప్పులబొరలించుచుందు
 లలిగురుద్రోహులంబలుశూలములబొడిపించిపాతరలద్రోక్కించుచుం
 ద్రుతున్నిలోభులబట్టినోభమన్నుంకొట్టిచెట్టులకున్వేలగట్లుచుందు
 పొరిబొరినరకన్యాశుక్లములనుదినెను
 కుత్సితులదొక్కజీల్చి రాల్గొట్టుచుందు
 మరికృతఘ్నులబట్టిమా నరకమందు
 జెలగిసకలనిక్షలకుబాల్సేయుచుందు.

సారంగ—ఖండగతి.

ప. నాకమననలరుసుజ-నములవినుమాయమ్మ!

అ. రాకాసుధాకరవి-రాజితస్మితవదన! నా॥

మి. నీకై వడిసతులు-న్నిరతాన్నదాతలును!

మాకాంతునిభక్తులు-మరిసూన్యతవ్రతులు! నా॥

౧. ధరలోనసప్తసం-తానములుగనువారు!

తరుచుగాసర్వభూ-తదయాపరులు!

నరధర్మయుద్ధమున-బ్రాణములిడువీరులు!

తిరముగగతికచాక్షి-ధిక్కృతసారంగ! నా॥

సీ. సతతంబునిఖిలదేవతలుసంతానింప దివ్యపుష్పకములదేదొల్లి
ఆకలియునునిద్ర లేకరుజాజరామరణవర్జితములయిమహిమదనరి
అణిమాదిసిద్ధులసందిత్రైలోక్యసంచారవిభవమునసమ్మదించి
శాశ్వతకీర్తులే సత్యసంకల్పులై మొగిసచ్చిదానందమూర్తులగుచు
నేనుజెప్పినపుణ్యాత్మ లెల్లస్వర్గ
వైభవముజూరగొందురు పతినిదక్క
నమగుమేవరమైన నీయందుబీరితి
జెందితిన్నాన నోమంచిచిన్నదాన.

మంజరి—సావేరి.

అనిససావిత్రిచేతులు మొగిడ్చి యద్దండధరునితోడ
ననియెనిట్లుపతి నెడయబతినత నామనెటుజగమురేడ
చాయసూర్యునింధర్మంబునిన్ను బాయజాలనట్లేను
వేయేలక్షణంబయిననామగని విడిచిమరియుండలేను
దీనికేమిగానినరముమరియొక దానిగోరుమన్నావు
గాననాతండ్రియూరసపుతుల గనగటాక్షించుమీవు॥

సీ. అఖిలస్పష్టవివేచనయమూలకారణధర్మరాజశతమార్తాండతేజ
సకలబృందారకమకుటోరుమణిఘృణిపూజితపదపద్మమోక్షసద్మ
సర్వజగద్రూపసంశ్రితహృద్విపశాశదండకలాపపాతాప
అంబుదనర్ణసర్వాంతర్చహిఃపూర్ణశ్యామావిలోలదయాలవాల
దేవుడవునీవె నన్నోచుదేవివీవె
నీవెసగుణుండవున్మరి నిర్గుణుడవు
భలిభలినిన్నుబాగడ నేపాటిదాన
నాకుపతిభిక్షుబెట్టు నన్నన్నతండ్రి.

క. ఈవిధమునబ్రాధిం చెడి

సావిత్రింగాంచిమిగుల సదయహృదయుడై

దేవతలుసంతసమునసు

మానలి; సరియింపబల్కె యముడిల్లంతన్.

సామ — ఏకతాళము.

ప. వేదసమ్మతమునీచరితముసా-విత్రియశ్వపతి పుత్రిసుగాత్రి॥

అ. నాదయంబొందినావునీవంటి-నాతీమణియిహపరభూషణమా॥

మి. నీదుసచ్చరితవి నెమఱన్యలు-నిత్యమభీష్టసుఖంబులుగొందురు

లేదునీకుసాటిముజ్జగంబుల-లేలిహాన వేణిమంజువాణి॥ వే॥

౧. అమ్మానీతండ్రికొరసపుత్రులు-హాయిగానూర్వరలరెదరు

సమ్మోదముతోనీభర్తమరల-సజీవుడై నిన్నుంగూము॥

నెమ్మినినీమగఁజూసీపుడరగా-లమ్ముసామ్రాజ్యమనుభవించియా
పిమ్మటశివసాయుజ్యమందెదరు-విశ్రుతసత్కీర్తింబొందిసామ॥ వే॥

చ. అనిపరమిచ్చిదండధరుడంతదిరోహితుడయ్యెనబ్రమున్

ఘనమూదముం బెనంగొనగ గాంతయునెప్పటియట్లభూమికిన్

జనితనయంక దేశమున నాధునినెత్తల బెట్టినిద్రలె

మ్మనఘుడజీవితేశయని యాతురతంబడిపిల్చుచుండగన్.

సీ. తొలుదొల్త గాలుసేతులుకొంచముకదిల్చియొప్పుగ నెకప్రక్క-కొ

త్తిగిల్లివెండియుంబిమ్మట వెతికిలబడిజొజ్జయునొమ్మునెగయలోనూర్చు

దీసి బడలికన్గన్నగవన్నీరుజారిగ మెవిరిపుననబిట్టాపులించి

పిదపమెల్లసజ్జాపువిచ్చియిల్లాలినె మొగముగన్సవడరునగపునవిన్

శివశివాయంచుగూర్చుండి చివురుబోడి

యింతసేనయ్యెననులేప కేలజాగు

జేసినాననమిగులనచ్చెరువు నంత

సంతసముముప్పిరిగొనంగ నింతివల్కెః

తోడి — ఆదితాళము.

ప. జీవి తేజనన్న ముందుకొగిట - జేర్చుకోరపై సంగతిజెప్పెదా జీ॥
 అ. నీవట్లుతలనొప్పిచే బెద్ద - నిద్దురంజెందినావి కేమందు జీ॥
 ఉ. నేవిలపించుచుంటినంతటమరి - నీదుసూక్ష్మ దేహముంగొనిజముడు
 పోవవాని వెంబడితివియద్గతి - బొందిదుర్గాప్రసాదమెట్టిదో॥
 ఆభోగము. ఆవిధిదనవెంటవచ్చున - స్మరసియతడుమింట॥
 నోవనితనీవురాతగదుకోరు - మొసగెదనీపతిదక్కవరమనియె॥ జీ॥

౧. కోరుకొంటినాయత్తమామలకు - గొబ్బసజూపులురావలయునంచు
 నారీయటుకాననినాయఁగిన - నరకస్వర్గసుఖంబులజెప్పి॥
 నీరమణుడుదప్పమరియేదైన - న్నివడుగుకొమ్మనగనాదుతండ్రి॥
 కారసపుత్రులవేడిననిచ్చితి - ననుచుదుదకునాప్రార్థనంగరిగి॥
 కేరినన్నమెచ్చినిక బ్రతి - కింపగవరమిచ్చివే॥
 సారిదీవించిచనియెనంతగ - న్నారనుంటివిట్లుసుఖముతోడి జీ॥

సీ. అనిపల్లుచుండగనంతలో సత్యవంతునితలిదండ్రులద్భుతముమీర
 చూడనేర్చిముదంబుతోడశత్రులనోర్చితిరిగిమీరాజ్యము తెచ్చినార
 మేలరండనుమంత్రిజాలము సేవింప నేతెంచిపుత్రునిచేతసకల
 వృత్తాంతమునెరింగియెంతయుగోడలిన్వినుతించియావాతకవీరకాని

కనిపిరందరు తమదేశమరుగదలచి
 యొక్కమార్టిసంపద నెసగినట్టి
 సర్వమంగళకుండయ జయయటంచు
 మధురముగ నిట్లుపాడిరిమంగళంబు.

సురట — ఏకతాళము.

ప. మముగన్న తల్లియీశ్వరీనీకు - మంగళమేజయమంగళమే॥ మ॥
 అ. సమదగజగామనీశాశ్వాతీ - సంతతభక్తసుఖదాయినీ॥ మ॥

౧. ఆగమవిపినమయూదీదుర్గామ-ప్రకాశిత్రిజగజ్జననీ।

యోగీశ్వరహృత్సరోమరాళీ-యుమాదేవిభువనై కసుందరీ।మ।

౨. నారాయణదాసచాలినీయ-నంతసుగుణశాలినీ।

ధీరతనినుగొలుచు వారికిన్స్వా-ధీనమగుచునుండుందమయుసురట। మ।

క. గానకవితావధానని

ధానులగుమహాత్ములార దయతోవినుడి

దీనిరచియించిదుర్గా

ధీనమ్మగగృతినొసంగి తిన్నోక్షేచ్ఛన్.

సంపూర్ణము.

నాయొద్దముద్రితములై వెలకుదొరకు గ్రంథములు.

—హ రి క థ లు—

			రు	అ	పై
శ్రీజానకీశపథము	1	0	0
సావిత్రిచరిత్రము	0	12	0
మార్కంజేయచరిత్ర	0	12	0
హరిశ్చంద్రోపాఖ్యానము	0	12	0
శ్రీరుక్మిణీకల్యాణము	0	12	0
శ్రీకృష్ణజననము (సంస్కృతము)	0	12	0
అంబరీషచరిత్ర	0	8	0
భీష్మచరిత్ర	0	8	0
గజేంద్రమోక్షము	0	8	0
ప్రహ్లాదచరిత్ర	0	6	0

—కా వ్య ము లు—

బాటసారి (ఆంధ్రపద్యప్రబంధము, మెట్రిక్యులేషన్, స్కూలుఫైనలు పఠనీయగ్రంథము. 1904 అండు 1914.)	0	8	0
తారకము (సంస్కృతము)	0	8	0
మార్గంటి	0	8	0

—శ త క ము లు—

సూర్యనారాయణశతకము	0	4	0
ముకుందశతకము	0	2	0
సత్యవ్రతశతకము	0	2	0
శివశతకము	0	2	0